

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра економіки та підприємництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“ 31 ” VIII 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (загальна теорія)»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітня програма «Бізнес у сфері послуг»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Розробник

Бурлан С.А.

Завідувач кафедри економіки та підприємництва

Кузьменко О.Б.

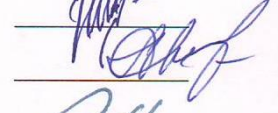
Гарант освітньої програми

Семенчук І.М.

В.о. декана факультету економічних наук

Філімонова О.Б.

Директор Навчально-наукового інституту
післядипломної освіти

Норд Г.Л.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Бухгалтерський облік (загальна теорія)	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	
Спеціалізація (якщо є)	відсутня	
Освітня програма	«Бізнес у сфері послуг»	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	2	
Навчальний рік	2020–2021	
Номер(и) семестрів (триместрів) :	Денна форма	Заочна форма
	4	6,7
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 годин	5 кредитів / 150 годин
Структура курсу: – лекції – практичне заняття – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	36	12
	36 78	10 128
Відсоток аудиторного навантаження	48%	15%
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Відсутня	
Форма підсумкового контролю	Іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок організації та ведення бухгалтерського обліку в сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчення основ бухгалтерського обліку та його сучасної парадигми в системі управління бізнесом;
- вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм, національних та міжнародних стандартів;
- набуття навичок формування, опрацювання і використання облікової інформації в управлінні підприємницькими, торговельними та біржовими структурами;
- формування умінь з відображення в обліку господарських процесів, які відбуваються в сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Передумови вивчення дисципліни:

Розвиток господарських зав'язків в умовах ринку сприяли більш широкому використанню бухгалтерської інформації в управлінні підприємствами. Знання принципів функціонування облікової системи, технології генерування інформації, методичних прийомів перетворення інформації в звітні дані стає необхідною умовою підвищення ефективності бізнесу в сфері послуг.

У зв'язку з цим вивчення теорії бухгалтерського обліку є важливим елементом процесу підготовки фахівців з організації та моделювання власного бізнесу, з ведення підприємницької діяльності в різних сферах економіки, зокрема в торгівлі та біржовій діяльності, оскільки дозволяє зрозуміти господарські процеси та порядок їх відображення в обліку з методичної точки зору, що сприяє пізнанню суті економічних явищ, а також взаємозв'язку обліку з економікою, фінансами, економічним аналізом та іншими науками.

Дисципліна «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є однією з профілюючих дисциплін у системі підготовки бакалаврів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» — саме вона дає базові поняття інформаційної системи про фінансово-господарську діяльність підприємства, основні принципи реєстрації фактів господарської діяльності, їх фіксації у первинних документах та узагальнення в облікових регістрах, складання фінансової звітності та інші важливі елементи методології та організації бухгалтерського обліку.

«Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки, ґрунтується на таких курсах, як: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємств», «Статистика», «Фінанси».

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік(загальна теорія)» студент має оволодіти такими загальними компетентностями, як здатність до абстрактного мислення, до застосовування загальнонаукових та фундаментальних знань при підготовці до практичних занять. Студент має виробити вміння ставити та вирішувати проблеми, самостійно розшукуючи та аналізуючи інформацію з різних джерел, а також оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. З іншого боку, важлива також здатність працювати в команді та здатність проявляти креативність в ідеях, відповідях, розв'язках.

Активна форма проведення лекцій та практичних занять, заснована на принципах діалогу, сприятиме розвитку ініціативності майбутніх фахівців, а також здійсненню комунікації, зокрема професійного спрямування, рідною та іноземною мовами.

В результаті навчання студент має

знати:

- роль і задачі господарського обліку в умовах розвитку ринкових відношень;
- нормативно - правове регулювання обліку в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

- контрольні-інформаційні можливості бухгалтерського обліку в керуванні бізнесом, в забезпеченні конкурентоспроможності і платоспроможності підприємств, збереження власності;
- предмет, об'єкти та метод бухгалтерського обліку, основи його організації та техніки;
- методичні прийоми облікового оформлення господарських процесів;
- порядок формування облікових показників;
- прийоми та форми реалізації функцій бухгалтерського обліку; принципи та техніку обліку окремих сторін діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

вміти:

- відображати в первинному, синтетичному та аналітичному обліку різноманітні господарські операції;
- відтворювати модель кругообігу засобів підприємства та виникаючих при цьому господарських зв'язків,
- одержувати облікові показники, складати облікові регістри та формувати фінансову звітність;
- використати облікову інформацію для прогнозування і аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства;
- застосовувати методи та інструментарій бухгалтерського обліку для обґрунтування управлінських рішень щодо створення та функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні компетентності дисципліни:

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності..

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо

Спеціальні(фахові) компетентності:

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно- правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності бізнесу, в т. ч. у сфері послуг, підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК8. Знання і розуміння основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності..

Програмні результати навчання:

ПРН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницької, торговельної діяльності

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці

ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій ,торговельній і біржовій діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Денна форма

	Теми	Спец. 076		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.	4	3	6
2	Бухгалтерський баланс	2	2	6
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	4	4	6
4	Оцінювання і калькуляція	1	1	6
5	Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	1	2	6
6	Облік необоротних активів	4	4	6
7	Облік запасів	3	3	6
8	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	3	3	6
9	Облік власного капіталу	4	4	6
10	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	4	4	6
11	Облік витрат діяльності підприємства	2	2	6
12	Облік доходів і фінансових результатів	2	2	6
13	Фінансова звітність	2	2	6
	Всього за курсом	36	36	78

3.2. Заочна форма

	Теми	Спец.076 (гр.315)			Спец.076 (гр. 215)		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота	Лекції	Практичні	Самостійна робота
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.	1	1	9	1	1	9
2	Бухгалтерський баланс	1	1	10	1	1	10
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	1	1	10	1	1	10
4	Оцінювання і калькуляція	0,5	0,5	9	0,5	0,5	9
5	Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	0,5	0,5	9	0,5	0,5	10
6	Облік необоротних активів	1	1	11	1	1	10
7	Облік запасів	1	1	10	1	1	10
8	Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	0,5	0,5	10	1	0,5	10
9	Облік власного капіталу	0,5	0,5	10	1	0,5	9
10	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	1	1	11	1	1	9
11	Облік витрат діяльності підприємства	1	1	10	1	1	10
12	Облік доходів і фінансових результатів	0,5	0,5	10	0,5	0,5	10
13	Фінансова звітність	0,5	0,5	11	0,5	0,5	12
	Всього за курсом	10	10	130	12	10	128

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

4.1.1. План лекцій для денної форми

№	Год	Тема заняття / план
1	2	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1. Загальне поняття про облік. Виникнення та роль господарського обліку в суспільстві. 2. Функції та вимоги до господарського обліку. Види обліку та їх характеристика. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. 3. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік як наука, його зв'язок з іншими науками.
2	2	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1. Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти. Класифікація господарських засобів підприємства. 2. Характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів
3	2	Тема 2. Бухгалтерський баланс. 1. Бухгалтерський баланс: поняття, структура та зміст. Порядок складання балансу. 2. Контрольно-аналітичне значення балансу для управління підприємством. 3. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.
4	2	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1. Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 2. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.
5	2	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1. План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика. Взаємозв'язок між системою рахунків і балансом. 2. Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення.
6	1	Тема 4. Оцінювання і калькуляція. 1. Оцінка як спосіб вартісного виміру об'єктів обліку. Основи та види оцінок. 2. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку
	1	Тема 5. Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. 1. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Значення та класифікація документів. 2. Місце і роль інвентаризації в системі бухгалтерського обліку. Види інвентаризації. 3. Облікові регістри та їх класифікація. Характеристика основних форм бухгалтерського обліку. 4. Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Облікова політика підприємства. 5. Форми організації бухгалтерського обліку в оптовій та роздрібній торгівлі.
7	2	Тема 6. Облік необоротних активів. 1. Визначення та класифікація необоротних активів. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документування операцій з основними засобами. надходження основних засобів. 2. Облік руху основних засобів. 3. Облік нарахування зносу основних засобів. Ремонт та реконструкція об'єктів основних засобів.
8	2	Тема 6. Облік необоротних активів.

		1. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка. Облік надходжень та вибуття нематеріальних активів. 2. Облік інших необоротних матеріальних активів
9	2	Тема 7. Облік запасів. 1. Визначення запасів та їх класифікація. 2. Облікова оцінка запасів. Формування первісної вартості запасів. Транспортно-заготівельні витрати. 3. Методи оцінки вибуття запасів.
10	1	Тема 7. Облік запасів. 1. Облік надходження та вибуття запасів 2. Принципи формування торговельних націнок та знижок 3. Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 4. Облік товарних запасів
	1	Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. 1. Облік грошових коштів у касі, на поточному та інших рахунках у банках. 2. Форми безготівкових розрахунків.
11	2	Тема 8. Облік грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. 1. Облік розрахунків з покупцями і підрядниками. 2. Облік резерву сумнівних боргів. 3. Облік розрахунків по нетоварних операціях. Облік вексельного обороту.
12	2	Тема 9. Облік власного капіталу 1. Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. 2. Облік статутного капіталу на державному та приватному підприємстві. 3. Облік статутного капіталу в господарських товариствах.
13	2	Тема 9. Облік власного капіталу 1. Облік емісії (випуску) та продажу акцій. Облік розрахунків з учасниками. Облік неоплаченого капіталу. 2. Облік акції власної емісії, викупленої у акціонерів. Анулювання акцій. 3. Облік формування та використання додаткового капіталу. 4. Облік резервного капіталу.
14	2	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1. Основи організації обліку праці та витрат на її оплату. Форми і системи оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. 2. Облік персоналу і використання робочого часу. Облік встановлених норм виробітку. Способи обліку виробітку при різних формах оплати праці.
15	2	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1. Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. 2. Облік розрахунків з персоналом по інших операціях. 3. Облік розрахунків з органами державного пенсійного і соціального страхування.
16	2	Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства. 1. Поняття та класифікація витрат підприємства. 2. Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі 3. Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 4. Облік загальновиробничих витрат. 5. Облік адміністративних витрат. 6. Структура та облік витрат обігу в торгівлі. 7. Облік інших витрат операційної діяльності. Інші витрати звичайної діяльності.
17	2	Тема 12. Облік доходів і фінансових результатів. 1. Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація

		2. Облік доходів від реалізації готової продукції (робіт, послуг). Собівартість реалізації готової продукції (робіт, послуг). 3. Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 4. Облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності. 5. Облік доходів і витрат від іншої звичайної діяльності. 6. Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структурах
18	2	Тема 13. Фінансова звітність 1. Склад та призначення фінансової звітності. Фінансова звітність: суть, значення та вимоги до її складання. Класифікація звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. 2. Порядок складання, затвердження і подання звітності. виправлення помилок у фінансової звітності. 3. Оцінка впливу інфляційних процесів і рівня інфляції на показники фінансової звітності. 4. Методика порівнянності показників форм фінансової звітності. Аналіз фінансового стану підприємства за даними звітності.

4.1.2. План лекцій для заочної форми спец. 076 (гр. 215)

№	Год	Тема заняття / план
1	1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1. Загальне поняття про облік. Виникнення та роль господарського обліку в суспільстві. 2. Функції та вимоги до господарського обліку. Види обліку та їх характеристика. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. 3. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік як наука, його зв'язок з іншими науками. 4. Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти. Класифікація господарських засобів підприємства. 5. Характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів
	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс. 1. Бухгалтерський баланс: поняття, структура та зміст. Порядок складання балансу. 2. Контрольно-аналітичне значення балансу для управління підприємством. 3. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.
2	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1. Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 2. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 3. План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика. Взаємозв'язок між системою рахунків і балансом. 4. Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення.
	0,5	Тема 4. Оцінювання і калькуляція. 1. Оцінка як спосіб вартісного виміру об'єктів обліку. Основи та види оцінок. 2. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку
	0,5	Тема 5. Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. 1. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Значення та класифікація документів. 2. Місце і роль інвентаризації в системі бухгалтерського обліку. Види інвентаризації.

		3. Облікові регістри та їх класифікація. Характеристика основних форм бухгалтерського обліку. 4. Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Облікова політика підприємства. 5. Форми організації бухгалтерського обліку в оптовій та роздрібній торгівлі
3	1	Тема 6. Облік необоротних активів. 1. Визначення та класифікація необоротних активів. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документування операцій з основними засобами. надходження основних засобів. 2. Облік руху основних засобів. 3. Облік нарахування зносу основних засобів. Ремонт та реконструкція об'єктів основних засобів. 4. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка. Облік надходжень та вибуття нематеріальних активів. 5. Облік інших необоротних матеріальних активів
3	1	Тема 7. Облік запасів. 1. Визначення запасів та їх класифікація. 2. Облікова оцінка запасів. Формування первісної вартості запасів. Транспортно-заготівельні витрати. 3. Методи оцінки вибуття запасів. 4. Облік надходження та вибуття запасів 5. Принципи формування торговельних націнок та знижок 6. Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 7. Облік товарних запасів
4	1	Тема 8. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. 1. Облік грошових коштів у касі, на поточному та інших рахунках у банках. 2. Форми безготівкових розрахунків. 3. Облік розрахунків з покупцями і підрядниками. 4. Облік резерву сумнівних боргів. Облік розрахунків по нетоварних операціях. Облік вексельного обороту.
		Тема 9. Облік власного капіталу 1. Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. 2. Облік статутного капіталу на державному та приватному підприємстві. 3. Облік статутного капіталу в господарських товариствах. 4. Облік емісії (випуску) та продажу акцій. Облік розрахунків з учасниками. Облік неоплаченого капіталу. 5. Облік акції власної емісії, викупленої у акціонерів. Анулювання акцій. 6. Облік формування та використання додаткового капіталу. Облік резервного капіталу .
5	1	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1. Основи організації обліку праці та витрат на її оплату. Форми і системи оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. 2. Облік персоналу і використання робочого часу. Облік встановлених норм виробітку. Способи обліку виробітку при різних формах оплати праці. 3. Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. 4. Облік розрахунків з персоналом по інших операціях. 5. Облік розрахунків з органами державного пенсійного і соціального страхування
	1	Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства. 1. Поняття та класифікація витрат підприємства.

		2. Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі. 3. Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 4. Облік загальноновиробничих витрат. 5. Облік адміністративних витрат. 6. Структура та облік витрат обігу в торгівлі. 7. Облік інших витрат операційної діяльності. Інші витрати звичайної діяльності.
6	1	Тема 12. Облік доходів і фінансових результатів. 1. Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація 2. Облік доходів від реалізації готової продукції (робіт, послуг). Собівартість реалізації готової продукції (робіт, послуг). 3. Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 4. Облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності. 5. Облік доходів і витрат від іншої звичайної діяльності. 6. Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структурах
	1	Тема 13. Фінансова звітність 1. Склад та призначення фінансової звітності. Фінансова звітність: суть, значення та вимоги до її складання. Класифікація звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. 2. Порядок складання, затвердження і подання звітності. виправлення помилок у фінансової звітності. 3. Оцінка впливу інфляційних процесів і рівня інфляції на показники фінансової звітності. 4. Методика порівнянності показників форм фінансової звітності. Аналіз фінансового стану підприємства за даними звітності.

4.1.3. План лекцій для заочної форми спец. 076 (гр. 315)

№	Год	Тема заняття / план
1	1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1. Загальне поняття про облік. Виникнення та роль господарського обліку в суспільстві. 2. Функції та вимоги до господарського обліку. Види обліку та їх характеристика. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. 3. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік як наука, його зв'язок з іншими науками. 4. Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти. Класифікація господарських засобів підприємства. 5. Характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів
	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс. 1. Бухгалтерський баланс: поняття, структура та зміст. Порядок складання балансу. 2. Контрольно-аналітичне значення балансу для управління підприємством. 3. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.
2	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1. Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 2. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.

		3. План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика. Взаємозв'язок між системою рахунків і балансом. 4. Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення.
	0,5	Тема 4. Оцінювання і калькуляція. 1. Оцінка як спосіб вартісного виміру об'єктів обліку. Основи та види оцінок. 2. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку
	0,5	Тема 5. Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. 1. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Значення та класифікація документів. 2. Місце і роль інвентаризації в системі бухгалтерського обліку. Види інвентаризації. 3. Облікові реєстри та їх класифікація. Характеристика основних форм бухгалтерського обліку. 4. Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Облікова політика підприємства. 5. Форми організації бухгалтерського обліку в оптовій та роздрібній торгівлі
3	1	Тема 6. Облік необоротних активів. 1. Визначення та класифікація необоротних активів. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документування операцій з основними засобами. надходження основних засобів. 2. Облік руху основних засобів. 3. Облік нарахування зносу основних засобів. Ремонт та реконструкція об'єктів основних засобів. 4. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка. Облік надходжень та вибуття нематеріальних активів. Облік інших необоротних матеріальних активів
	1	Тема 7. Облік запасів. 1. Визначення запасів та їх класифікація. 2. Облікова оцінка запасів. Формування первісної вартості запасів. Транспортно-заготівельні витрати. 3. Методи оцінки вибуття запасів. 4. Облік надходження та вибуття запасів 5. Принципи формування торговельних націнок та знижок 6. Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 7. Облік товарних запасів
4	0,5	Тема 8. Облік грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. 1. Облік грошових коштів у касі, на поточному та інших рахунках у банках. 2. Форми безготівкових розрахунків. 3. Облік розрахунків з покупцями і підрядниками. 4. Облік резерву сумнівних боргів. 5. Облік розрахунків по нетоварних операціях. Облік вексельного обороту.
	0,5	Тема 9. Облік власного капіталу 1. Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. 2. Облік статутного капіталу на державному та приватному підприємстві. 3. Облік статутного капіталу в господарських товариствах.

	4. Облік емісії (випуску) та продажу акцій. Облік розрахунків з учасниками. Облік неоплаченого капіталу. 5. Облік акції власної емісії, викупленої у акціонерів. Анулювання акцій. 6. Облік формування та використання додаткового капіталу. 7. Облік резервного капіталу .
1	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1. Основи організації обліку праці та витрат на її оплату. Форми і системи оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. 2. Облік персоналу і використання робочого часу. Облік встановлених норм виробітку. Способи обліку виробітку при різних формах оплати праці. 3. Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. 4. Облік розрахунків з персоналом по інших операціях. 5. Облік розрахунків з органами державного пенсійного і соціального страхування
1	Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства. 1. Поняття та класифікація витрат підприємства. 2. Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі. 3. Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 4. Облік загальновиробничих витрат. 5. Облік адміністративних витрат. 6. Структура та облік витрат обігу в торгівлі 7. Облік інших витрат операційної діяльності. Облік витрат від іншої звичайної діяльності.
0,5	Тема 12. Облік доходів і фінансових результатів. 1. Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація 2. Облік доходів від реалізації готової продукції (робіт, послуг). Собівартість реалізації готової продукції (робіт, послуг). 3. Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 4. Облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності. 5. Облік доходів і витрат від іншої звичайної діяльності. 6. Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структурах
0,5	Тема 13. Фінансова звітність 1. Склад та призначення фінансової звітності. Фінансова звітність: суть, значення та вимоги до її складання. Класифікація звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. 2. Порядок складання, затвердження і подання звітності. виправлення помилок у фінансової звітності. 3. Оцінка впливу інфляційних процесів і рівня інфляції на показники фінансової звітності. 4. Методика порівнянності показників форм фінансової звітності. Аналіз фінансового стану підприємства за даними звітності.

4.2. План практичних занять

4.2.1. План практичних занять для денної форми спец. 076¹

№	Год	Тема заняття / план
1	2	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1.Обговорення основних положень теми: 1.1.Загальне поняття про облік. Виникнення та роль господарського обліку в суспільстві. 1.2.Функції та вимоги до господарського обліку. Види обліку та їх характеристика. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. 1.3.Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік як наука, його зв'язок з іншими науками. 2.Індивідуальне тестування 3.Розв'язування практичних завдань
2	1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1.Обговорення основних положень теми: 1.4.Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти. Класифікація господарських засобів підприємства. 1.5.Характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів
	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс. 1.Обговорення основних положень теми: 2.1.Бухгалтерський баланс: поняття, структура та зміст. Порядок складання балансу. 2.2.Контрольно-аналітичне значення балансу для управління підприємством. 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
3	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс 1.Обговорення основних положень теми: 2.3.Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.
	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1.Обговорення основних положень теми: 3.1.Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 3.2.Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
4	2	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1.Обговорення основних положень теми: 3.3.Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 3.4.Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
5	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1.Обговорення основних положень теми: 3.5.План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика. Взаємозв'язок між системою рахунків і балансом.

¹ План та завдання до практичних занять згідно навчального посібника Бурлан С.А. «Бухгалтерський облік(загальна теорія). Практикум». – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім Петра Могили, 2018. - 272 с. [24].

		3.6.Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення.
	1	Тема 4. Оцінювання і калькуляція. 1.Обговорення основних положень теми: 4.1.Оцінка як спосіб вартісного виміру об'єктів обліку. Основи та види оцінок. 4.2 Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
6	2	Тема 5. Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. 1.Обговорення основних положень теми: 5.1.Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Значення та класифікація документів. 5.2.Місце і роль інвентаризації в системі бухгалтерського обліку. Види інвентаризації. 5.3.Облікові реєстри та їх класифікація. Характеристика основних форм бухгалтерського обліку. 5.4.Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Облікова політика підприємства. 5.5.Форми організації бухгалтерського обліку в оптовій та роздрібній торгівлі 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
7	2	Тема 6. Облік необоротних активів. 1.Обговорення основних положень теми: 6.1.Визначення та класифікація необоротних активів. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документування операцій з основними засобами. надходження основних засобів. 6.2.Облік руху основних засобів. 6.3.Облік нарахування зносу основних засобів. Ремонт та реконструкція об'єктів основних засобів. 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
8	2	Тема 6. Облік необоротних активів. 1.Обговорення основних положень теми: 6.4.Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка. Облік надходжень та вибуття нематеріальних активів. 6.5.Облік інших необоротних матеріальних активів 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
9	2	Тема 7. Облік запасів. 1.Обговорення основних положень теми: 7.1.Визначення запасів та їх класифікація. 7.2.Облікова оцінка запасів. Формування первісної вартості запасів. Транспортно-заготівельні витрати. 7.3.Методи оцінки вибуття запасів. 7.4.Облік надходження та вибуття запасів 2. Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
10	1	Тема 7. Облік запасів. 1.Обговорення основних положень теми: 7.5.Принципи формування торговельних націнок та знижок 7.6.Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 7.7.Облік товарних запасів

	1	Тема 8. Облік грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. 1.Обговорення основних положень теми: 8.1.Облік грошових коштів у касі, на поточному та інших рахунках у банках. 8.2.Форми безготівкових розрахунків. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
11	2	Тема 8. Облік грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. 1.Обговорення основних положень теми: 8.3.Облік розрахунків з покупцями і підрядниками. 8.4.Облік резерву сумнівних боргів. 8.5.Облік розрахунків по нетоварних операціях. Облік вексельного обороту. 8.6.Сутність фінансових інвестицій, їх класифікація, оцінка та облік 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
12	2	Тема 9. Облік власного капіталу 1.Обговорення основних положень теми: 9.1.Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. 9.2.Облік статутного капіталу приватного підприємства 9.3. Облік формування та змін статутного капіталу господарського товариства 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
13	2	Тема 9. Облік власного капіталу 1.Обговорення основних положень теми: 9.4.Облік емісії (випуску) та продажу акцій. Облік розрахунків з учасниками. Облік неоплаченого капіталу. 9.5.Облік акції власної емісії, викупленої у акціонерів. Анулювання акцій. 9.6.Облік формування та використання додаткового капіталу. 9.7.Облік резервного капіталу 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
14	2	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1.Обговорення основних положень теми: 10.1.Основи організації обліку праці та витрат на її оплату. Форми і системи оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. 10.2.Облік персоналу і використання робочого часу. Облік встановлених норм виробітку. Способи обліку виробітку при різних формах оплати праці. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
15	2	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1.Обговорення основних положень теми: 10.3.Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. 10.4.Облік розрахунків з персоналом по інших операціях. 10.5.Облік розрахунків з органами державного пенсійного і соціального страхування 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
16	2	Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства. 1.Обговорення основних положень теми:

		11.1.Поняття та класифікація витрат підприємства. 11.2.Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі. 11.3.Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 11.4.Облік загальновиробничих витрат. 11.5.Облік адміністративних витрат. 11.6.Структура та облік витрат обігу в торгівлі. 11.7.Облік інших витрат операційної діяльності. Облік витрати від іншої звичайної діяльності. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
17	2	Тема 12. Облік доходів і фінансових результатів. 1.Обговорення основних положень теми: 12.1.Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація. 12.2.Облік доходів від реалізації готової продукції (робіт, послуг). Собівартість реалізації готової продукції (робіт, послуг). 12.3.Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 12.4.Облік доходів від іншої операційної діяльності. 12.5.Облік доходів від іншої звичайної діяльності. 12.6.Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
18	2	Тема 13. Фінансова звітність 1.Обговорення основних положень теми: 13.1.Склад та призначення фінансової звітності. Фінансова звітність: суть, значення та вимоги до її складання. Класифікація звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. 13.2.Порядок складання, затвердження і подання звітності. виправлення помилок у фінансової звітності. 13.3.Оцінка впливу інфляційних процесів і рівня інфляції на показники фінансової звітності. 13.4.Методика порівнянності показників форм фінансової звітності. Аналіз фінансового стану підприємств торгівлі за даними звітності. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань

4.2.2.План практичних занять для заочної форми спец. 076 (гр. 215, 315)²

№	Год	Тема заняття / план
1	1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод. 1.Обговорення основних положень теми: 1.1.Загальне поняття про облік. Виникнення та роль господарського обліку в суспільстві.

² План та завдання до практичних занять згідно навчального посібника Бурлан С.А. «Бухгалтерський облік(загальна теорія). Практикум» . – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім Петра Могили, 2018. - 272 с.[24].

		1.2.Функції та вимоги до господарського обліку. Види обліку та їх характеристика. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. 1.3.Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік як наука, його зв'язок з іншими науками. 1.4.Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти. Класифікація господарських засобів підприємства. 1.5.Характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів
	1	Тема 2. Бухгалтерський баланс. 1.Обговорення основних положень теми: 2.1.Бухгалтерський баланс: поняття, структура та зміст. Порядок складання балансу. 2.2.Контрольно-аналітичне значення балансу для управління підприємством. 2.3.Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
	1	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1.Обговорення основних положень теми: 3.1.Бухгалтерські рахунки: поняття, структура та будова. Порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку та визначення оборотів і сальдо. 3.2.Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 3.3.План рахунків бухгалтерського обліку та його характеристика. Взаємозв'язок між системою рахунків і балансом. 3.4.Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення.
	0,5	Тема 4. Оцінювання і калькуляція. 1.Обговорення основних положень теми 4.1.Оцінка як спосіб вартісного виміру об'єктів обліку. Основи та види оцінок. 4.2.Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку
2	0,5	Тема 5. Документація і інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку. 1.Обговорення основних положень теми 5.1.Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Значення та класифікація документів. 5.2.Місце і роль інвентаризації в системі бухгалтерського обліку. Види інвентаризації. 5.3.Облікові реєстри та їх класифікація. Характеристика основних форм бухгалтерського обліку. 5.4.Міжнародні та національні бухгалтерські стандарти. Облікова політика підприємства. 5.5.Форми організації бухгалтерського обліку в оптовій та роздрібній торгівлі. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
3	1	Тема 6. Облік необоротних активів. 1.Обговорення основних положень теми 6.1.Визначення та класифікація необоротних активів. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документування операцій з основними засобами. надходження основних засобів. 6.2.Облік руху основних засобів. 6.3.Облік нарахування зносу основних засобів. Ремонт та реконструкція об'єктів основних засобів. 6.4.Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка. Облік надходжень та вибуття нематеріальних активів. 6.5.Облік інших необоротних матеріальних активів

	1	Тема 7. Облік запасів. 1.Обговорення основних положень теми 7.1.Визначення запасів та їх класифікація. 7.2.Облікова оцінка запасів. Формування первісної вартості запасів. Транспортно-заготівельні витрати. 7.3.Методи оцінки вибуття запасів. 7.4.Облік надходження та вибуття запасів 7.5.Принципи формування торговельних націнок та знижок 7.6.Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 7.7.Облік товарних запасів 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
4	1	Тема 8. Облік грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. 1.Обговорення основних положень теми 8.1.Облік грошових коштів у касі, на поточному та інших рахунках у банках. 8.2.Форми безготівкових розрахунків. 8.3.Облік розрахунків з покупцями і підрядниками. 8.4.Облік резерву сумнівних боргів. 8.5.Облік розрахунків по нетоварних операціях. Облік вексельного обороту. 8.6.Сутність фінансових інвестицій, їх класифікація, оцінка та облік
	0,5	Тема 9. Облік власного капіталу 1.Обговорення основних положень теми 9.1.Форми власності, поняття та визначення статутного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. 9.2.Облік статутного капіталу приватного підприємства. 9.3.Облік формування та змін статутного капіталу господарського товариства. 9.4.Облік емісії (випуску) та продажу акцій. Облік розрахунків з учасниками. Облік неоплаченого капіталу. 9.5.Облік акції власної емісії, викупленої у акціонерів. Анулювання акцій. 9.6.Облік формування та використання додаткового капіталу. 9.7.Облік резервного капіталу
	0,5	Тема 10. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу. 1.Обговорення основних положень теми 10.1.Основи організації обліку праці та витрат на її оплату. Форми і системи оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. 10.2.Облік персоналу і використання робочого часу. Облік встановлених норм виробітку. Способи обліку виробітку при різних формах оплати праці. 10.3.Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. 10.4.Облік розрахунків з персоналом по інших операціях. 10.5.Облік розрахунків з органами державного пенсійного і соціального страхування 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань
5	1	Тема 11. Облік витрат діяльності підприємства. 1.Обговорення основних положень теми 11.1.Поняття та класифікація витрат підприємства. 11.2.Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі. 11.3.Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 11.4.Облік загальновиробничих витрат. 11.5.Облік адміністративних витрат. 11.6.Структура та облік витрат обігу в торгівлі

	11.7.Облік інших витрат операційної діяльності. Облік витрат від іншої звичайної діяльності.
0,5	Тема 12. Облік доходів і фінансових результатів. 1.Обговорення основних положень теми 12.1.Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація. 12.2.Облік доходів від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг). Собівартість реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг). 12.3.Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі 12.4.Облік доходів і витрат від іншої операційної діяльності. 12.5.Облік доходів і витрат від іншої звичайної діяльності. 12.6.Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
0,5	Тема 13. Фінансова звітність 1.Обговорення основних положень теми 13.1.Склад та призначення фінансової звітності. Фінансова звітність: суть, значення та вимоги до її складання. Класифікація звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. 13.2.Порядок складання, затвердження і подання звітності. виправлення помилок у фінансової звітності. 13.3.Оцінка впливу інфляційних процесів і рівня інфляції на показники фінансової звітності. 13.4.Методика порівнянності показників форм фінансової звітності. Аналіз фінансового стану підприємства за даними звітності. 2.Індивідуальне тестування 3. Розв'язування практичних завдань

Орієнтовний план практичного заняття 1:

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.

Мета заняття

1. Засвоїти предмет і метод бухгалтерського обліку та їх складові елементи.
2. Набути практичних навичок щодо класифікації господарських засобів підприємства за їх складом і розміщенням та джерелами формування в різних сферах бізнесу

Основні терміни і поняття: Облік, спостереження, вимірювання, реєстрація, господарський облік, господарські процеси, бухгалтерський облік, оперативний облік, статистичний облік, фінансовий облік, внутрішньогосподарський (управлінський) облік, вартісний (грошовий) вимірник, натуральний вимірник, принцип бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність господарського обліку?
2. Які види господарського обліку здійснюються на підприємствах?
3. Що являє собою оперативний облік? Його мета, об'єкти і способи отримання інформації.
4. Що таке статистичний облік? Його мета, об'єкти і способи отримання інформації.
5. Загальне поняття бухгалтерського обліку та його роль в управлінні бізнесом.
6. Сформулюйте завдання бухгалтерського обліку та вимоги до його ведення.
7. Охарактеризуйте сутність інформаційної, контрольної та аналітичної функції бухгалтерського обліку.
8. Хто є користувачем облікової інформації?
9. Що є предметом бухгалтерського обліку? Які його складові?
10. Наведіть об'єкти бухгалтерського обліку?
11. На які групи поділяються господарські засоби підприємства за їх складом і розміщенням?

12. За яким принципом господарські засоби підприємства поділяються на власні та залучені?
13. Які види господарських засобів відносяться до сфери виробництва підприємства?
14. Охарактеризуйте склад господарських засобів підприємства в сфері торгівлі.
15. Назвіть основні джерела формування залученого капіталу підприємства.
16. Дайте визначення і охарактеризуйте складові частини власного капіталу підприємства.
17. Охарактеризуйте склад виробничих запасів підприємства.
18. Дайте визначення поняттям «господарський процес» і «господарська операція» та охарактеризуйте процес придбання, виробництва та реалізації.
19. Що таке метод бухгалтерського обліку?
20. Укажіть та охарактеризуйте елементи методу бухгалтерського обліку.

Тестові завдання

1. Бухгалтерський облік ведеться з метою:
  - а) складання податкових декларацій;
  - б) отримання статистичної інформації;
  - в) управління підприємством;
  - г) правильна відповідь відсутня.
2. За організацію бухгалтерського обліку на підприємстві відповідає:
  - а) власник або уповноважена ним особа;
  - б) головний бухгалтер;
  - в) фінансовий директор;
  - г) усе наведене вище.
3. В системі управління бухгалтерський облік виконує функцію:
  - а) контролю;
  - б) планування;
  - в) регулювання;
  - г) оцінки.
4. В бухгалтерському обліку застосовуються вимірники:
  - а) фактичні, матеріальні;
  - б) нормативні, активні;
  - в) планові, розрахункові;
  - г) натуральні, грошові.
5. Підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій є:
  - а) інвентаризація;
  - б) первинні документи;
  - в) наказ керівника;
  - г) оцінка.
6. До зобов'язань підприємства відносять:
  - а) нерозподілений прибуток;
  - б) дебіторська заборгованість;
  - в) кредити банку;
  - г) знос основних засобів.
7. До складу господарських засобів у сфері обігу відносять:
  - а) векселі видані;
  - б) незавершене виробництво;
  - в) акції, придбані у підприємства-емітента цінних паперів;
  - г) акції підприємства, реалізовані іншим організаціям.
8. До виробничих запасів підприємства відносять:
  - а) основні засоби;
  - б) паливо;
  - в) товари;
  - г) капітальні вкладення.

9. До складу власного капіталу не відносяться:
- резервний капітал;
  - статутний капітал;
  - кредиторська заборгованість, забезпечена власним векселем;
  - нерозподілений прибуток.
- а) предмети праці, які знаходяться в обробці на робочих місцях.
10. До джерел фінансування господарських засобів не відносяться:
- векселі одержані;
  - векселі видані;
  - облігаційні позики;
  - облігації підприємства, розміщені на біржі.

Практичні завдання

Завдання 1.

Зміст завдання

Використовуючи дані табл. 2 здійснити класифікацію господарських засобів торговельного підприємства ТОВ «Фортуна» за їх складом і джерелами формування. Групування господарських засобів виконати за формою, що наведена у табл.1.

Таблиця 1

Класифікація господарських засобів та джерел їх формування

Господарські засоби						Джерела господарських засобів		
Засоби у виробництві					Засоби в сфері обігу	Засоби вилучені	Власний капітал	Залучений капітал
Основні засоби	Виробничі запаси	Нематеріальні активи	Незавершене виробництво	Незавершене капітальне будівництво				

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх формування торговельного підприємства ТОВ «Фортуна» станом на 31.12.20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Господарські засоби торговельного підприємства ТОВ «Фортуна» станом на 31.12.20XX

№ з/п	Господарські засоби підприємства та джерела їх формування	Сума, тис. грн
1	Будинок магазину	15000
2	Готівка в касі	100
3	Заборгованість підзвітних осіб	45
4	Тара	3410
5	Заборгованість перед органами соціального страхування	320
6	Холодильники (2 шт. за ціною 3600 грн. за штуку)	7200
7	Резервний капітал	11335
8		2700
	Касові апарати "Затзипд" (2 шт. за ціною 1350 грн. за штуку)	
9	Заборгованість перед працівниками з оплати праці	4860
10	Товари	79670
11	Заборгованість бюджету по податках і платежах	1560
12	Кошти, передані інкасаторам банку	1530
13	Зареєстрований (пайовий капітал)	110790

14	Прибуток підприємства	3900
15	Заборгованість перед постачальниками	15850
16	Кошти на поточному рахунку	18000
17	Грошові документи в касі підприємства	120
18	Меблі	13900
19	Заборгованість покупців за відвантажений раніше товар	6200
20	Господарський інвентар	740

Завдання 2.

Зміст завдання

1. Використовуючи дані табл. 1. здійснити класифікацію господарських засобів ТОВ «Янтар» за їх складом і джерелами формування.

2. На підставі даних табл. 1. визначити величину статутного капіталу.

Вихідні дані

Склад господарських засобів та джерел їх формування ТОВ «Янтар» станом на 31.05.20XX р. наведені у табл. 1.

Таблиця 1.

Господарські засоби ТОВ «Янтар» та джерела їх формування на 31.05.20XX р.

№	Господарські засоби та джерела їх формування	Сума, грн
1	Будівлі виробничі	368 840
2	Робочі машини та обладнання	542 200
3	Заборгованість підприємству ТОВ «Хмільовик» за сировину	16400
4	Бродильні чани	37 600
5	Заборгованість експедитора по підзвітних сумах	120
6	Пиво «Янтар»	19 600
7	Готівка в касі	450
8	Заборгованість банку по короткостроковому кредиту	50 000
9	Ячмінь	56 000
10	Прибуток минулого і поточного року	312 000
11	Заборгованість КСП «Райдуга» за матеріали	22 220
12	Пиво «Чернігівське»	18 400
13	Заборгованість робітникам за заробітною платою	46 500
14	Будівля складу	78 500
15	Залишок коштів на поточному рахунку	59 900
16	Заборгованість комбінату хлібопродуктів за одержані зернопродукти	44 120
17	Електромотори	33000
18	Резервний капітал	40 700
19	Статутний капітал	визначити
20	Хміль	34 500
21	Заборгованість головного бухгалтера за підзвітними сумами	270
22	Заборгованість за заробітною платою службовцям	17 560
23	Транспортні засоби	60 000
24	Солод покупний	38 000
25	Пиво «Славутич»	22 400
26	Заборгованість фермерському господарству за сировину	30 500
27	Заборгованість інженера за підзвітними сумами	220

4.3. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів є однією з форм організації навчального процесу, якій відводиться важливе місце при опануванні студентами теоретичних основ, методичних та організаційних положень бухгалтерського обліку. Вона виконується у вільний від обов'язкових навчальних занять за розкладом час і включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- роботу з нормативно-правовими документами, що регулюють порядок та визначають особливості бухгалтерського обліку;
- самостійне опрацювання і вивчення окремих питань за тематикою дисципліни;
- виконання домашніх завдань теоретичного і практичного характеру;
- підготовку до практичних занять, модульних контрольних робіт, інших форм поточного контролю знань;
- виконання індивідуальних вибіркового завдань за рекомендованим переліком;
- переклад іноземних текстів з питань теорії і практики бухгалтерського обліку;
- систематику вивченого матеріалу перед написанням модульних контрольних робіт.

Перелік завдань для самостійної роботи студентів (обов'язкових і вибіркового), форми її організації та звітності, терміни виконання і максимальна кількість балів, які можна отримати за виконання цих завдань, подано у Kartі самостійної роботи студента.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів передбачає такі засоби самоконтролю – тести, питання та завдання для самоконтролю.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»

спец.076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1	2	3	4
Денна форма навчання			
1. Обов'язкові			
1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до розкладу аудиторних занять	Опитування, Перевірка розрахункових завдань	15
2. Підготовка до виконання письмових самостійних робіт	Протягом семестру	Перевірка самостійних робіт	20
3. Підготовка до виконання тестових завдань	Протягом семестру	Перевірка тестів	5
4. Підготовка до виконання модульної контрольної роботи	Останнє заняття відповідного модуля	Перевірка контрольної роботи	15
Разом балів за обов'язкові види СРС			55
2. Вибіркові			
1. Пошук (підбір) та огляд літературних джерел за тематичним планом дисципліни.	Протягом семестру	Перевірка виконання роботи	5
2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій щодо складання фінансової звітності	Протягом семестру	Перевірка виконання роботи	
3. Підготовка презентації за тематичним планом дисципліни	Протягом семестру	Опитування	5

4. Переклад літературних джерел іншомовного походження за заданою проблематикою	Протягом семестру	Перевірка виконання роботи	5
Разом балів за вибіркові види СРС			5
Всього балів за СРС у семестрі			60

4.3.1. Приклад тестових завдань

Обрати одну правильну відповідь з чотирьох:

- В системі управління бухгалтерський облік виконує функцію:
  - контролю;
  - планування;
  - регулювання;
  - оцінки.
- В бухгалтерському обліку застосовуються вимірники:
  - фактичні, матеріальні;
  - нормативні, активні;
  - планові, розрахункові;
  - натуральні, грошові.
- Принцип бухгалтерського обліку, який передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики, має назву:
  - обачність;
  - послідовність;
  - превалювання сутності над формою;
  - безперервність.
- Бухгалтерський баланс характеризує:
  - фінансовий стан підприємства на певну дату;
  - результати господарської діяльності підприємства за період;
  - зміни фінансового стану підприємства за звітний період;
  - вартісну оцінку засобів підприємства на певну дату.
- Розмір власного капіталу відображають:
  - у першому розділі активу балансу;
  - у першому розділі пасиву балансу;
  - у другому розділі пасиву балансу;
  - у першій стадії пасиву балансу.
- В активі балансу згруповано:
  - ресурси;
  - джерела формування ресурсів;
  - господарські процеси;
  - господарські операції.
- Рахунок — це спосіб:
  - групування активів, зобов'язань та власного капіталу;
  - поточного обліку та контролю за ресурсами, джерелами їх формування та господарськими процесами;
  - поточного обліку та контролю за ресурсами;
  - групування і поточного обліку ресурсів.
- Сальдо кінцеве за активним рахунком дорівнює нулю, якщо:
  - протягом місяця за рахунком не було руху ресурсів;
  - оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
  - сальдо початкове плюс оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
  - сальдо початкове плюс оборот за дебетом менше обороту за кредитом.
- Субрахунок — це:
  - спосіб групування даних аналітичних рахунків;

- б) рахунок аналітичного обліку;
  - в) забалансовий рахунок;
  - г) спосіб записів господарських операцій.
10. За властивостями калькуляційного об'єкта калькуляції поділяються на:
- а) загальні, параметричні, за центрами витрат;
  - б) загальні, індивідуальні, змінних витрат;
  - в) галузеві, параметричні, за центрами витрат;
  - г) галузеві, індивідуальні, змінних витрат.
11. Калькуляція — це:
- а) спеціальна таблиця, призначена для облікового запису (реєстрації) господарських операцій;
  - б) документ, який містить відомості про господарську операцію і підтверджує її здійснення;
  - в) спосіб обчислення собівартості одиниці продукції (робіт, послуг);
  - г) сума фактичних витрат на придбання активів підприємства.
12. Основні вимоги, що висувуються до оцінки, це:
- а) порівнянність, обачливість, надійність;
  - б) цілеспрямованість, доречність, порівнянність;
  - в) доречність, нейтральність, своєчасність;
  - г) адекватність, єдність, цілеспрямованість.
13. За призначенням документи поділяються на:
- а) первинні й зведені;
  - б) розпорядчі й виконавчі;
  - в) внутрішні й зовнішні;
  - г) аналітичні та синтетичні.
14. Документообіг — це:
- а) об'єднання однорідних за змістом первинних документів у групи;
  - б) рух документів з моменту їх виписки до передачі в архів;
  - в) обидві відповіді правильні;
  - г) правильної відповіді не запропоновано.
15. Під контируванням документів розуміють:
- а) зазначення кореспондуючих рахунків;
  - б) об'єднання однорідних за змістом первинних документів;
  - в) цей термін не стосується бухгалтерського обліку;
  - г) немає правильної відповіді.
16. Яке визначення інвентаризації найточніше:
- а) інвентаризація — це спосіб періодичної перевірки господарських процесів;
  - б) інвентаризація являє собою перевірку наявності й стану засобів і грошових коштів підприємства;
  - в) інвентаризація — це спосіб упорядкування складського господарства і порядку зберігання майна;
  - г) немає правильної відповіді?
17. Проведення інвентаризації є обов'язковим:
- а) перед виплатою дивідендів;
  - б) у разі зміни керівника підприємства;
  - в) перед модернізацією виробництва;
  - г) при підвищенні курсу гривні.
18. До складу основних засобів не входять:
- а) земельні ділянки;
  - б) транспортні засоби;
  - в) багаторічні насадження;
  - г) малоцінні та швидкозношувальні предмети.

19. Критеріями визнання основних засобів активами є:
- а) вартість основних засобів може бути достовірно визначена;
  - б) існує ймовірність того, що підприємство отримає у майбутньому економічні вигоди від використання основних засобів;
  - в) існує контроль підприємства над об'єктом основних засобів;
  - г) усе вищезазначене.
20. Усі витрати підприємства на придбання або створення необоротних матеріальних активів відображаються на рахунках:
- а) 10 «Основні засоби»;
  - б) 11 «Інші необоротні матеріальні активи»;
  - в) 15 «Капітальні інвестиції»;
  - г) на усіх перелічених рахунках.
21. До складу запасів підприємства не входять:
- а) товари, що надійшли від іншого підприємства і перебувають на консигнації;
  - б) товари, передані на консигнацію іншому підприємству;
  - в) запаси, що перебувають в дорозі і придбані в іншого підприємства на умовах «ФОБ — станція відвантаження»;
  - г) жодна з наведених позицій.
22. До первинної вартості виробничих запасів, придбаних за плату, не включаються:
- а) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;
  - б) суми ввізного мита;
  - в) суми, що сплачуються за інформаційні, посередницькі та інші подібні послуги у зв'язку з пошуком і придбанням запасів;
  - г) усі наведені вище позиції.
23. Традиційно в Україні актив балансу будується в порядку:
- а) зростання строковості зобов'язань;
  - б) зростання ліквідності активів;
  - в) зменшення строковості зобов'язань;
  - г) зменшення ліквідності активів
24. Під грошовими коштами розуміють:
- а) грошові агрегати;
  - б) готівку, кошти на рахунках в банках;
  - в) валюту України та іноземну валюту;
  - г) грошові знаки національної валюти України.

4.3.2. Приклади самостійної письмової роботи

Самостійна письмова робота 1.

Оберіть правильну відповідь:

1. Бухгалтерський облік ведеться з метою:
  - д) складання податкових декларацій;
  - е) отримання статистичної інформації;
  - ж) управління підприємством;
  - з) правильна відповідь відсутня.
2. За організацію бухгалтерського обліку на підприємстві відповідає:
  - д) власник або уповноважена ним особа;
  - е) головний бухгалтер;
  - ж) фінансовий директор;
  - з) усе наведене вище.
3. В системі управління бухгалтерський облік виконує функцію:
  - и) контролю;

- к) планування;
  - л) регулювання;
  - м) оцінки.
4. В бухгалтерському обліку застосовуються вимірники:
- и) фактичні, матеріальні;
  - к) нормативні, активні;
  - л) планові, розрахункові;
  - м) натуральні, грошові.
5. Підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій є:
- д) інвентаризація;
  - е) первинні документи;
  - ж) наказ керівника;
  - з) оцінка.

Практичне завдання

Зміст завдання

Використовуючи дані табл. 2 здійснити класифікацію господарських засобів торговельного підприємства ТОВ «Вектор» за їх складом і джерелами формування. Групування господарських засобів виконати за формою, що наведена у табл.1

Таблиця 1

Класифікація господарських засобів та джерел їх формування

Господарські засоби							Джерела господарських засобів	
Засоби у виробництві					Засоби в сфері обігу	Засоби вилучені	Власний капітал	Залучений капітал
Основні засоби	Виробничі запаси	Необоротні активи	Незавершене виробництво	Незавершене капітальне будівництво				

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх формування торговельного підприємства ТОВ «Вектор» станом на 31.12.20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Господарські засоби ТОВ «Вектор» та джерела їх формування на 31.12.20XX

№ з/п	Господарські засоби та джерела їх формування	Сума, тис. грн
1	Будинок	20000
2	Устаткування	15680
3	Товари	84000
4	Тара	2880
5	Торгова марка	320
6	ПК 2 шт. по 2800грн. за штуку	5600
7	Кошти на поточному рахунку	30600
8	Кошти в касі	200
9	Заборгованість покупців	11340
10	Автомобіль ВА3 4 шт. по 17800	71200

11	Заборгованість інших дебіторів	290
12	Грошові документи	7000
13	Нерозподілений прибуток	2573
14	Статутний капітал	213000
15	Кредит банку терміном на один рік	6000
16	Заборгованість фірми "Партнер" перед постачальниками	13700
17	Адміністративні споруди	21000
18	Вартість підписки на майбутній квартал	388
19	Резервний капітал	9500
20	Заборгованість по платежах податку на прибуток	5300
21	Плата за оренду приміщення фірми "Партнер" від орендаря на майбутній квартал	6740
22	Заборгованість перед працівниками по оплаті праці	12800
23	Заборгованість перед фондом соціального страхування	885

Самостійна письмова робота 2.

Оберіть правильну відповідь:

- Бухгалтерський баланс характеризує:
  - фінансовий стан підприємства на певну дату;
  - результати господарської діяльності підприємства за період;
  - зміни фінансового стану підприємства за звітний період;
  - вартісну оцінку засобів підприємства на певну дату.
- Розмір власного капіталу відображають:
  - у першому розділі активу балансу;
  - у першому розділі пасиву балансу;
  - у другому розділі пасиву балансу;
  - у першій частині пасиву балансу.
- В активі балансу згруповано:
  - ресурси;
  - джерела формування ресурсів;
  - господарські процеси;
  - господарські операції.
- У пасиві балансу згруповані:
  - ресурси;
  - джерела формування ресурсів;
  - результат господарської діяльності;
  - витрати підприємства.
- В активі балансу відображаються:
  - заборгованість покупців за продукцію;
  - заборгованість постачальникам за товари та послуги;
  - статутний капітал;
  - доходи майбутніх періодів.

Практичне завдання

Зміст завдання

Скласти баланс (звіт про фінансовий стан) ТОВ «Імпульс» станом на 31.12.20XX р.

Вихідні дані

Інформацію про склад господарських засобів підприємства та джерела їх утворення на кінець звітного року наведено у табл. 1.

Таблиця 1.

Господарські засоби підприємства та джерела їх формування

№	Найменування засобів та їх джерел	Сума, тис. грн
1	Вантажні машини	500
2	Залізо покрівельне	14
3	Нарахована заробітна плата персоналу	31
4	Електрообладнання	563
5	Заборгованість експедитора за підзвітними сумами	5
6	Дооцінка необоротних активів	24
7	Торф	16
8	Суми претензій до постачальників за неповне відвантаження палива	28
9	Заборгованість орендодавцю за орендовані основні засоби	400
10	Будівля складу	300
11	Кошти на поточному рахунку	52
12	Хімічні реактиви	4
13	Вагони	484
14	Заборгованість за ЄСВ	216
15	Заборгованість інструментальному заводу за отримані універсальні інструменти	421
16	Спеціальний одяг та взуття	20
17	Естакада	244
18	Заборгованість перед бюджетом зі сплати податків	15
19	Резерв сумнівних боргів	24
20	Деталі силового обладнання, виготовлені допоміжним виробництвом для реалізації	3131
21	Грошові кошти на валютному рахунку	53
22	Нараховані дивіденди акціонерам	68
23	Векселя, отримані від авіаційного заводу за відвантажене обладнання	24
24	Орендна плата, отримана наперед	40
25	Статутний капітал	2700
26	Патент на промисловий зразок	600
27	Витрати на підписку науково-технічних видань на наступний рік	51
28	Оброблювальні центри, що підлягають встановленню та монтажу	1500
29	Ліцензія на торгівельну марку	360
30	Емісійний дохід	10
31	Обладнання, яке випускається заводом, на зборці	80
32	Металеві вироби	11
33	Заборгованість по відрахуванням в бюджет	32
34	Кредит банку під придбання основних матеріалів	264
35	Державні облігації на 5 років	50
36	Грошові кошти, тимчасово позичені підприємству ТОВ «Орбіта»	45
37	Бюджетні кошти, отримані на проведення наукових досліджень та розробок	102
38	Комп'ютери	400
39	Прибуток звітного року	1000

40	Заборгованість по сплаті ПДФО з персоналу	28
41	Резерв на майбутнє проведення ремонтів	31
42	Збиток минулих років	10
43	Заборгованість страховій компанії за платежами по страхуванню виробничого майна	51
44	Депонована заробітна плата	19
45	Резервний капітал	150
46	Амортизація нематеріальних активів	15
47	Заборгованість хімічного підприємства за надане йому обладнання	120
48	Аванс, що перерахований ремонтній установі по майбутньому ремонту будівлі складу	20
49	Плата батьків за утримання дітей в дитячих садках, які належать підприємству	44
50	Сплачені путівки в санаторій для робітників	50
51	Позики, надані робітникам на житлове будівництво	20

Самостійна письмова робота 3.

Оберіть правильну відповідь:

- Яка з операцій не викличе зміни підсумків балансу:
  - здійснено дооцінку основних засобів;
  - погашено кредит банку;
  - отримано цільове фінансування з бюджету;
  - проведено попередню оплату за товари?
- Операції першого типу балансових змін пов'язані з:
  - перегрупуванням ресурсів;
  - перегрупуванням джерел формування ресурсів;
  - збільшенням ресурсів;
  - вибуттям ресурсів.
- Операції другого типу балансових змін пов'язані з:
  - перегрупуванням ресурсів;
  - перегрупуванням джерел формування ресурсів;
  - збільшенням ресурсів;
  - вибуттям ресурсів.
- Операції третього типу балансових змін пов'язані з:
  - перегрупуванням ресурсів;
  - перегрупуванням джерел формування ресурсів;
  - збільшенням ресурсів та джерел формування ресурсів;
  - вибуття ресурсів та зменшенням джерел формування ресурсів.
- Операції четвертого типу балансових змін пов'язані з:
  - перегрупуванням ресурсів;
  - перегрупуванням джерел формування ресурсів;
  - збільшенням ресурсів та джерел формування ресурсів;
  - вибуттям ресурсів та зменшенням джерел формування ресурсів.

Практичне завдання.

Зміст завдання

- Визначити, до якого типу змін належить кожна з наведених господарських операцій (табл.1.2.3)
- Розрахувати вплив господарських операцій на статті балансу.
- Скласти баланс на кінець звітного періоду враховуючи результати впливу господарських операцій.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх утворення ТОВ «Імпульс» станом на 31.03.20XX р. наведені у табл. 1.

Господарські операції за квітень 20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 1.

Баланс (скорочений) ТОВ «Імпульс» станом на 31.03.20XX р.

Актив			Пасив		
№	Назва статті	Сума, тис. грн	№	Назва статті	Сума, тис. грн
1	Основні засоби	43200	1	Статутний фонд	65800
2	Матеріали	25000	2	Прибуток	4500
3	Незавершене виробництво	2000	3	Розрахунки з постачальниками	3500
4	Каса	15	4	Розрахунки з оплати праці	6500
5	Поточний рахунок	13285	5	Короткотермінові позики	3200
Всього		83500	Всього		83500

Таблиця 2.

Господарські операції за квітень 20XX р.

№	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн
1	Отримано в касу з розрахункового рахунку для виплати заробітної плати	6500
2	Виплачена з каси заробітна плата	6200
3	Надійшли матеріали від постачальника	2000
4	За рахунок позики банку погашена заборгованість перед постачальником	3500

Самостійна письмова робота 4.

Практичне завдання

Зміст завдання

1. Відкрити рахунки синтетичного обліку за даними балансу підприємства на початок звітного періоду (табл.1.3.1).
2. Скласти журнал реєстрації господарських операцій за звітний період (табл.1.3.2).
3. Відобразити господарські операції на відповідних рахунках бухгалтерського обліку; підрахувати обороти та вивести сальдо на кінець звітного періоду за кожним рахунком.
4. Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
5. За даними оборотної відомості скласти баланс на кінець звітного періоду.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх утворення ТОВ «Імпульс» станом на 31.03.20XX р. наведені у табл. 1.

Господарські операції за квітень 20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 1.

Баланс на 31.03.20XX р.

Актив		Пасив	
Назва статті	Сума, тис. грн	Назва статті	Сума, тис. грн
Основні засоби	130 000	Статутний капітал	200 000
Виробничі запаси (паливо)	8 000	Короткостроковий кредит банку	8 600
Основне виробництво	23 000	Заборгованість з оплати праці	16000
Готова продукція	12 000	Заборгованість перед бюджетом	3000
Поточний рахунок	49 000		

Інші дебітори	5 600		
Баланс	227 600	Баланс	227 600

Таблиця 2.

Господарські операції за квітень 20XX р.

№	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн
1	Надійшло зі складу до виробництва паливо	2 800
2	Нараховано заробітну плату основним виробничим робітникам	16 000
3	Утримано із заробітної плати податок з доходів фізичних осіб	2400
4	Перераховано фінансовим органам з поточного рахунку	2 500
5	Отримано на поточний рахунок від дебіторів	1 800
6	Перераховано з поточного рахунку на погашення кредиту	3 200

4.3.3. Теми для виконання індивідуального завдання (аналіз статей та публікацій, підготовка презентацій)

1. Загальна характеристика господарського обліку.
2. Основні етапи його розвитку господарського обліку.
3. Види господарського обліку та їх характеристика.
4. Вимірники обліку.
5. Бухгалтерський облік в єдиній системі народногосподарського обліку.
6. Мета та функції бухгалтерського обліку в системі управління.
7. Принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік.
8. Регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
9. Сутність та призначення фінансового та управлінського обліку.
10. Особливості обліку в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
11. Предмет бухгалтерського обліку та головні його об'єкти
12. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку
13. Характеристика складових (елементів) методу бухгалтерського обліку
14. Бухгалтерський баланс як елемент методу, його зміст і побудова
15. Оцінка та групування статей балансу
16. Типи господарських операцій та їх вплив на бухгалтерський баланс
17. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і побудова.
18. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку
19. Порядок відображення господарських операцій на рахунках, визначення оборотів та сальдо
20. Подвійний запис, його обґрунтування та контрольне значення
21. Синтетичні і аналітичні рахунки, субрахунки і їх взаємозв'язок.
22. Значення та принципи класифікації бухгалтерських рахунків.
23. Класифікація рахунків стосовно балансу.
24. Класифікація рахунків за економічним змістом.
25. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.
26. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його будови і значення.
27. Первинне спостереження в обліку. Зміст, побудова документів і вимоги, що ставляться до них.
28. Класифікація бухгалтерських документів та вимоги до їх змісту.
29. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів;
30. Документооборот та його значення.
31. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку;
32. Види інвентаризації та особливості їх проведення;
33. Порядок проведення інвентаризації та оформлення результатів її проведення;
34. Особливості обліку результатів інвентаризації.
35. Оцінка як система вартісного вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку.

36. Методи оцінки товарів на підприємствах торгівлі.
37. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку.
38. Облікові реєстри та їх сутність та класифікація
39. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення
40. Форми бухгалтерського обліку
41. Форми організації обліку на підприємствах оптовій та роздрібній торгівлі.
41. Економічна сутність власного капіталу та особливості його формування;
42. Облік формування статутного капіталу підприємства;
43. Облік нерозподіленого прибутку та його використання;
44. Облік додаткового капіталу;
45. Облік резервного капіталу.
46. Визнання предметів праці в бухгалтерському обліку
47. Облік процесу придбання предметів праці.
48. Облік надходження товарів в оптовій та роздрібній торгівлі.
49. Облік товарних запасів
50. Визначення фактичної собівартості придбаних активів підприємства за різними каналами.
51. Поняття транспортно-заготівельних витрат, особливості їх розрахунку та обліку в торгівлі
52. Облік процесу придбання та використання засобів праці
53. Визнання та оцінювання витрат, їх економічна сутність;
54. Класифікації витрат з метою бухгалтерського обліку;
55. Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі.
56. Структура та облік витрат обігу в торгівлі
57. Облік основних видів витрат суб'єктів підприємницької діяльності;
58. Поняття незавершеного виробництва та особливості його оцінювання
59. Облік товарних операцій в оптовій та роздрібній торгівлі.
60. Облік процесу реалізації товарів на підприємствах оптової торгівлі
61. Облік реалізації товарів транзитом
62. Особливості реалізації товарів у роздрібних торговельних мережах.
63. Порядок оцінювання обсягу реалізованої продукції, виконаних робіт та послуг;
64. Визначення фактичної собівартості реалізованої продукції, виконаних робіт та послуг;
65. Облік процесу реалізації продукції, виконаних робіт та послуг;
66. Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація
67. Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі
68. Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
68. Поняття та призначення звітності як елемента метода бухгалтерського обліку.
69. Класифікація звітності та її користувачі.
70. Форми і зміст фінансової звітності.
71. Порядок складання, подання та оприлюднення фінансової звітності.
72. Аналіз фінансової звітності.
73. Мета, завдання та функції управлінського обліку;
74. Витрати, доходи та фінансові результати діяльності підприємства, як основні об'єкти управлінського обліку.
75. Методи обліку та розподілу витрат діяльності підприємства;
76. Бюджетування, як інструмент управлінського обліку;
77. Особливості обліку за центрами відповідальності;
78. Облік за центрами відповідальності;
79. Формування обліково-аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень
80. Моделі бухгалтерського обліку
81. Сутність, значення та завдання МСФЗ;
82. Адаптація національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні до вимог МСФЗ.

83. Зміст та передумови раціональної організації обліку
84. Організаційні форми побудови бухгалтерського обліку
85. Облікова політика підприємства
86. Бухгалтерський облік, як об'єкт наукового дослідження в системі економічних наук;
87. Характеристика методів наукового дослідження. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
88. Вимоги до оформлення результатів наукових досліджень
89. Впровадження результатів наукових досліджень.

4.3.4. Приклади модульної контрольної роботи

Варіант 0

1. Облік реалізації товарів на підприємствах оптової торгівлі.
2. Підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій є:
  - а) інвентаризація;
  - б) первинні документи;
  - в) наказ керівника;
  - г) оцінка.
3. Принцип бухгалтерського обліку, який передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики, має назву:
  - а) обачність;
  - б) послідовність;
  - в) превалювання сутності над формою;
  - г) безперервність.
4. Первинним документом при надходженні товару на торговельне підприємство є:
  - а) товарно-транспортна накладна;
  - б) накладна на внутрішнє переміщення;
  - в) лімітно-заборна карта;
  - г) книга продаж.
5. Метою складання балансу є:
  - а) надання інформації про фінансові результати;
  - б) надання інформації про фінансовий стан;
  - в) надання інформації про зміни у фінансовому стані підприємства за період;
  - г) надання інформації про всі наведені вище аспекти.
6. Реалізація товарів транзитом може здійснюватися:
  - а) без участі в розрахунках;
  - б) з участю оптового підприємства в розрахунках;;
  - в) двома вище перерахованими варіантами;
  - г) правильна відповідь відсутня.
7. Активні рахунки призначені для обліку:
  - а) заборгованості підприємства перед підзвітними особами;
  - б) кредиторської заборгованості;
  - в) дебіторської заборгованості;
  - г) капіталу.
8. За призначенням документи поділяються на:
  - а) первинні й зведені;
  - б) розпорядчі й виконавчі;
  - в) внутрішні й зовнішні;
  - г) аналітичні та синтетичні.
9. Склад інвентаризаційної комісії затверджується:
  - а) наказом;

- б) протоколом;
- в) приписом судово-слідчих органів;
- г) рішенням трудового колективу.

10. Торгові націнки підприємства роздрібною торгівлі, які відносяться до реалізованих товарів, відображаються бухгалтерським проведенням:

- а) Д-т 282 К-т 285;
- б) Д-т 281 К-т 282;
- в) Д-т 282 К-т 285(метод красного сторно);
- г) правильна відповідь відсутня.

11. Списання собівартості реалізованих товарів(облікова ціна-покупна вартість) відображається в обліку записом:

- а) Д-т 902 К-т 281; Д-т 281 К-т 285;
- б) Д-т 902 К-т 281;
- в) Д-т 281 К-т 285;
- г) Д-т 282 К-т 281.

11. Завдання

Зміст завдання

1. Визначити, до якого типу змін належить кожна з наведених господарських операцій (табл.1.)

2. Розрахувати вплив господарських операцій на статті балансу.

3. Скласти баланс на кінець звітного періоду враховуючи результати впливу господарських операцій.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх утворення ПАТ «Агрегат» станом на 31.03.20XX р. наведені у табл. 1.

Господарські операції за квітень 20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 1.

Баланс (скорочений) ПАТ «Агрегат» станом на 31.03.20XX р.

Актив			Пасив		
№	Назва статті	Сума, тис. грн	№	Назва статті	Сума, тис. грн
1	Основні засоби	120000	1	Статутний фонд	196000
2	Паливо	6000	2	Заборгованість із заробітної плати	20000
3	Незавершене виробництво	28000	3	Заборгованість перед бюджетом	2000
4	Готова продукція	13000	4	Короткотермінові позики	15000
5	Розрахунковий рахунок	48000			
6	Заборгованість дебіторів	18000			
	Всього	233000		Всього	233000

Таблиця 2

Господарські операції за квітень 20XX р.

№	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн
1	Витрачено із складу на виробництво паливо	5000
2	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції	15000
3	Надійшли основні засоби	38000
4	Утримано із заробітної плати прибутковий податок	2200
5	Перераховано з розрахункового рахунку фінансовим органам на погашення заборгованості	4000
6	Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція	38000

7	Отримано на розрахунковий рахунок від дебіторів	17000
8	Зарахована на поточний рахунок короткотермінова позика банку	2000

4.3.5. Приклад контрольної роботи для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота 1

З дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» студенти-заочники виконують одну контрольну роботу, яка складається з двох теоретичних питань і практичного завдання.

Теоретична частина

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Сутність та роль господарського обліку в умовах ринкової економіки.
2. Облік відрахувань з заробітної плати.

Практична частина

Зміст завдання

1. На підставі даних про залишки майна та джерел його утворення на торговельному підприємстві станом на 1.01.20XXр. (табл. 1) відкрийте рахунки синтетичного обліку.
  2. Складіть журнал реєстрації господарських операцій за січень 20XXр. (табл. 2) і вкажіть по кожній з них первинні документи та кореспонденцію рахунків.
  3. Відобразіть на рахунках господарські операції; підрахуйте обороти та залишки по рахункам на 31.01.20Xр.
  4. Складіть оборотну відомість по рахункам синтетичного обліку.
  5. Складіть баланс 31.01.20XXр.
- Вихідні дані
1. Залишки по рахунках на 1.01.20XXр.

Таблиця 1

Код рахунків	Назва рахунків	Сума, грн.
10	Основні засоби	120 000
131	Знос основних засобів	50 000
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	57 000
311	Поточні рахунки в національній валюті	34 000
40	Статутний капітал	200 000
441	Прибуток нерозподілений	20 000
231	Товари на складі	94 500
201	Сировина й матеріали	78 500

2. Перелік господарських операцій за січень 20XXр.

Таблиця.2.

№ з.п.	Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1.	Списана залишкова вартість ліквідованого автомобіля, який прийшов у непридатність у наслідку дорожньо-транспортної пригоди.	23 000
2.	Списана сума зносу, нарахованого по ліквідованому автомобілю.	7 000
3.	Оприходовані запаси частини від ліквідації автомобіля.	10 000
4.	Списані витрати по розборці ліквідуемого автомобіля: а) вартість послуг сторонній організації без ПДВ; б) сума ПДВ	3 000 600

5.	Списана з балансу залишкова вартість офісної меблі, безплатно переданої іншому підприємству.	1 000
6.	Відображена сума податкового зобов'язання по ПДВ, визначена до залишкової вартості офісної меблі.	200
7.	Списана сума зносу, нарахованого на офісні меблі	9 000
8.	Списуються на фінансові результати: а) витрати, пов'язані з ліквідуванням автомобіля; б) дохід, пов'язаний з ліквідуванням автомобіля; в) витрати, пов'язані з безплатною передачею офісної меблі.	визначити визначити визначити
9.	Списується фінансовий результат від іншої звичайної діяльності за звітний період.	визначити

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Проекційне мультимедійне обладнання: проектор, екран, ноутбук/комп'ютер.

Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint. Business automation software for trade management; Business automation software for accounting. PROF; 1С: Підприємство конфігурація "Бухгалтерія для України"; MASTER: Бухгалтерія;

Доступ до мережі internet, точка доступу Wi-Fi.

Система електронного викладання Moodle 3,9

Сервіси відеозв'язку: Google Meet, Zoom, Skype.

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту.

5.1. Перелік питань до іспиту

1. Поняття господарського обліку.
2. Роль та місце обліку в системі управління підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
3. Вимірники, що використовуються в обліку, та їхня характеристика.
4. Види господарського обліку, їх взаємозв'язок і характеристика.
5. Предмет бухгалтерського обліку.
6. Принципи бухгалтерського обліку.
7. Метод бухгалтерського обліку.
8. Поняття бухгалтерського балансу як елемента методу обліку.
9. Типи змін у балансі, викликаних господарськими операціями.
10. Бухгалтерські рахунки як елемент методу бухгалтерського обліку.
11. Класифікація бухгалтерських рахунків.
12. План рахунків бухгалтерського обліку, його характеристика.
13. Порядок відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках.
14. Аналіз господарських операцій, його зміст, послідовність та призначення.
15. Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку та його контрольне значення.
16. Узагальнення даних рахунків у балансі. Взаємозв'язок між балансом та бухгалтерськими рахунками як елементами методу бухгалтерського обліку.
17. Синтетичний і аналітичний облік. Взаємозв'язок між ними.
18. Оборотні відомості за синтетичними рахунками (оборотний баланс) і аналітичними рахунками.
19. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку, її роль і значення.
20. Класифікація первинних документів.

21. Стандартизація та уніфікація бухгалтерських документів, їхня суть і призначення. Документообіг.
22. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку.
23. Види інвентаризацій, їхнє призначення, строки та порядок проведення.
24. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку та її роль у його побудові.
25. Методи оцінки товарів в торгівлі.
26. Калькуляція як один з видів вартісної оцінки засобів підприємства.
27. Облікові реєстри, їхня суть, значення та класифікація
28. Помилки в облікових реєстрах і способи їх виправлення.
29. Поняття про форму бухгалтерського обліку та основні ознаки кожної форми.
30. Форми організації бухгалтерського обліку на підприємствах оптової та роздрібно торгівлі.
31. Баланс підприємства як найважливіша форма звітності, його структура та джерела даних для складання.
32. Правова основа організації бухгалтерського обліку на підприємствах в Україні.
33. Керівництво бухгалтерським обліком в Україні та на підприємствах.
34. Організаційні форми ведення обліку на підприємстві.
35. Облік придбання основних засобів за грошові кошти.
36. Облік будівництва основних засобів.
37. Облік надходження основних засобів як внесок в статутний капітал.
38. Завдання і умови обліку основних засобів на підприємстві.
39. Облік ремонту основних засобів господарським способом.
40. Облік ремонту основних засобів підрядним способом.
41. Методи амортизації основних засобів.
42. Облік зносу основних засобів.
43. Облік ліквідації основних засобів.
44. Облік реалізації основних засобів.
45. Облік безкоштовної передачі основних засобів.
46. Сутність, склад і оцінка та облік нематеріальних активів підприємства.
47. Документальне оформлення руху виробничих запасів на підприємстві.
48. Документальне оформлення та облік надходження товарів в оптовій торгівлі.
49. Документальне оформлення та облік надходження товарів в роздрібній торгівлі.
50. Організація складського обліку товарів на підприємствах торгівлі.
51. Аналітичний облік виробничих запасів на складі і в бухгалтерії.
52. Синтетичний облік руху виробничих запасів на підприємстві.
53. Оцінка вибуття виробничих запасів по методу ФІФО.
54. Метод оцінки вибуття виробничих запасів за середньозваженої собівартості.
55. Облік транспортно-заготівельних витрат.
56. Облік чисельності працівників, робочого часу та виробітки.
57. Аналітичний облік заробітної плати.
58. Синтетичний облік нарахування основної і додаткової заробітної плати.
59. Облік відрахувань з заробітної плати.
60. Облік забезпечення оплати відпусток працівникам.
61. Розрахунок і відображення в обліку допомоги з тимчасової непрацездатності.
62. Облік розрахунків по страхуванню.
63. Мета та основні етапи обліку витрат на виробництво продукції. Структура рахунку 231 "Основне виробництво".
64. Облік прямих витрат на виробництво продукції.
65. Облік витрат і доходів від реалізації готової продукції, робіт і послуг
66. Особливості формування та класифікація витрат підприємств торгівлі
67. Структура та облік витрат обігу в торгівлі

68. Доходи в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: визначення та класифікація
69. Облік доходів від реалізації товарів в оптовій та роздрібній торгівлі
70. Облік формування фінансових результатів від діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
71. Облік витрат і доходів від фінансової та інвестиційної діяльності.
72. Облік і розподіл загально виробничих витрат.
73. Облік браку у виробництві.
74. Облік адміністративних витрат.
75. Облік витрат на збут продукції.
76. Облік витрат і доходів майбутніх періодів
77. Облік витрат і доходів від іншої операційної діяльності.
78. Облік процесу реалізації продукції (робіт, послуг).
79. Облік процесу реалізації товарів в торгівлі.
80. Облік формування фінансових результатів діяльності підприємства.
81. Облік використання прибутку підприємства.
82. Облік касових операцій і грошових документів.
83. Облік формування та змін статутного капіталу.
84. Облік додаткового капіталу.
85. Облік вилученого капіталу.
86. Облік резервного капіталу
87. Зміст, призначення і порядок складання форм фінансової звітності.

5.2. Типові задачі для розв'язування

Завдання 1

Зміст завдання

Використовуючи дані табл. 1 здійснити класифікацію господарських засобів ТОВ «Дизель» за їх складом і джерелами формування.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх формування у ТОВ «Дизель» станом на 30.04.20XX р. наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Господарські засоби ТОВ«Дізель» та джерела їх формування на 30.04.20XX р.

№	Господарські засоби та джерела їх формування	Сума, грн
1	Будівля офісу підприємства	2586400
2	Димар цегляний на окремому фундаменті	165000
3	Цегляний паркан навколо заводу	115000
4	Будівля прохідної заводу	30140
5	Металевий сейф	10500
6	Фрезувальні верстати в цехах	1120000
7	Будівля механічного цеху	270000
8	Будівля складального цеху	300000
9	Міжцеховий трубопровід для подачі пари	75000
10	Готівка в касі	4000
11	Принтери	90000
12	Комп'ютери	72000
13	Заборгованість постачальникам за матеріали	280000
14	Вугілля кам'яне	2400
15	Прибуток	65000
16	Шафи офісні	96000

17	Заборгованість робітникам по заробітній платі	225000
18	Грошові кошти на поточному рахунку	615000
19	Столи офісні	18000
20	Автомобілі вантажні	100000
21	Папір, ручки, олівці	600
22	Верстати А-1, не завершені виробництвом	180000
23	Заборгованість перед, бюджетом за податками	55000
24	Верстати А-1 на складі	320000
25	Верстати МК-5 на складі	600000
26	Заборгованість перед органами Пенсійного фонду	83500
27	Товари, відвантажені покупцю	285000
28	Заборгованість за підзвітними особами	850
29	Статутний капітал	6500000
30	Заборгованість перед банком за короткостроковими позиками	75900
31	Заборгованість перед різними організаціями	2500
32	Додатковий капітал	743107
33	Токарні верстати на складі	120000
34	Резервний капітал	60000
35	Довгострокові кредити, отримані в установах банку	20600
36	Масило машинне	4500
37	Будівля складу матеріалів	144600
38	Ганчір'я обтиральне	300
39	Заборгованість перед різними організаціями	35000
40	Резерви майбутніх витрат та платежів	75000
41	Доходи майбутніх періодів	60000
42	Тиски (лещата)	3000
43	Плоскогубці	400
44	Напилки	800
45	Гайкові ключі	270
46	Верстати МК-5 в цехах на комплектації	325000
47	Заборгованість комірника за нестачу матеріалів	347
48	Сталь легована	224000
49	Сталь листова	183600
50	Листова латунь	120000
51	Різні машини і обладнання	154200
52	Різний інструмент	3600
53	Різні основні матеріали	84200
54	Різні допоміжні матеріали	16000
55	Різне паливо	3000
56	Різна готова продукція	22300

Завдання 2.

Зміст завдання

1. Визначити, до якого типу змін належить кожна з наведених господарських операцій (табл.2)
2. Розрахувати вплив господарських операцій на статті балансу.
3. Скласти баланс на кінець звітного періоду враховуючи результати впливу господарських операцій.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів та джерел їх утворення торговельного підприємства «Агрегат» станом на 31.03.20XX р. наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Баланс (скорочений) ПАТ «Агрегат» станом на 31.03.20XX р.

Актив			Пасив		
№	Назва статті	Сума, тис. грн	№	Назва статті	Сума, тис. грн
1	Основні засоби	120000	1	Статутний фонд	196000
2	Паливо	6000	2	Заборгованість із заробітної плати	20000
4	Товари на складі	13000	3	Короткотермінові позики	15000
5	Поточний рахунок	76000	4	Заборгованість перед бюджетом	2000
6	Заборгованість дебіторів	18000			
	Всього	233000		Всього	233000

Таблиця 2

Господарські операції за квітень 20XX р.

№	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн
1	Витрачено із складу на виробництво паливо	5000
2	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції	15000
3	Надійшли основні засоби	38000
4	Утримано із заробітної плати прибутковий податок	2200
5	Перераховано з розрахункового рахунку фінансовим органам на погашення заборгованості	4000
6	Випущена з виробництва і оприбуткована на склад готова продукція	38000
7	Отримано на розрахунковий рахунок від дебіторів	17000
8	Зарахована на поточний рахунок короткотермінова позика банку	2000

Завдання 3.

Зміст завдання

1. Відкрити рахунки синтетичного обліку за даними балансу підприємства на початок звітного періоду (табл.1).
2. Скласти журнал реєстрації господарських операцій за звітний період .
3. Відобразити господарські операції на відповідних рахунках бухгалтерського обліку; підрахувати обороти та вивести сальдо на кінець звітного періоду за кожним рахунком.
4. Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
5. За даними оборотної відомості скласти баланс на кінець звітного періоду.

Вихідні дані

Залишки господарських засобів торговельного підприємства «Сатурн» та джерел їх утворення на рахунках станом на 30.04.20XX р. наведені у табл.1.

Господарські операції за травень 20XX р. наведені у табл. 2.

Таблиця 1

Залишки на рахунках на 30.04.20XX р.

Шифр рахунку	Назва рахунку	Сума, грн
10	Основні засоби	142300
203	Паливо	23000
301	Готівка в національній валюті	420
311	Поточні рахунки в національній валюті	53580
281	Товари на складі	44000

63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	23200
40	Зареєстрований (пайовий) капітал	183400
372	Розрахунки з підзвітними особами	226
441	Прибуток нерозподілений	56926

Таблиця 2

Господарські операції за травень 20XX р.

№	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Перераховано аванс постачальнику	5000
2	Надійшли від постачальника товари	15800
3	Отримано короткостроковий кредит банку	20000
4	Невикористана сума авансу внесена підзвітною особою в касу	226
5	Перераховано з поточного рахунку постачальникам	17000

Завдання 4.*Зміст завдання*

1. Визначити і відобразити в обліку суму транспортно-заготівельних витрат, що відноситься до реалізованих товарів та товарів, які безкоштовно передані неприбутковій організації.

Вихідні дані

. Вартість реалізованих товарів по цінам продажу — 85 230,00 грн., по обліковим цінам - 64 120,00 грн., безоплатно переданих — 6 540,00 грн.

Транспортно-заготівельні витрати підприємства торгівлі за місяць склали 14 320,00 грн.; ТЗВ на початок місяця — 2 020,00 грн. Надійшло за місяць товарів — 11 230 600,00 грн., залишок на кінець місяця — 504 720,00 грн.

Завдання 5.*Зміст завдання*

1. Сформулювати перелік господарських операцій та відобразити їх в журналі реєстрації господарських операцій.

2. Вказати первинні документи та кореспонденцію рахунків за кожної операції

Вихідні дані

Оптове підприємство за договором отримало партію товару на суму 30000 грн. ,крім того ПДВ на умовах наступної оплати. Доставка товару здійснюється АТП. Для цього підприємство заключило договір перевезення з АТП на суму 600 грн., крім того ПДВ.

Завдання 6.*Зміст завдання*

1. Визначити розмір зареєстрованого статутного капіталу акціонерного товариства після зміни установчих документів.

2. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції, пов'язані зі змінами власного капіталу.

Вихідні дані

На обліку АТ перебуває 200 000 простих акцій номінальною вартістю 1 грн, які було викуплено в попередньому році за курсовою вартістю 1,5 грн/шт. Статутний капітал АТ становить 2 млн. грн.

Загальними зборами акціонерів прийнято рішення анулювати 100000 викуплених акцій та зменшити статутний капітал товариства, решту 100000 раніше викуплених акцій розмістити повторно за грошові кошти безготівковим розрахунком. Акціонерне товариство реалізувало 45000 акцій першому покупцю за ціною викупу та 55000 — другому покупцю за номінальною

вартістю. Кошти від повторного розміщення акцій отримано своєчасно згідно з умовами укладених договорів.

Завдання 7.

Зміст завдання

1. Сформулювати перелік господарських операцій за звітний період, пов'язаних з надходженням основних засобів на підприємство, та відобразити їх у журналі реєстрації господарських операцій.

2. Вказати первинні документи та кореспонденцію рахунків за кожною операцією.

3. Визначити первісну вартість основних засобів, які надійшли на підприємство.

Вихідні дані

ПрАТ «Парус» отримало від постачальника виробниче обладнання, яке потребує монтажу (з наступною оплатою). Покупна вартість обладнання — 80000 грн, крім того ПДВ — 16000 грн. На придбання обладнання було використано короткостроковий кредит, отриманий в банку в розмірі 96000 грн під 30 % річних. За доставку обладнання на підприємство було сплачено — 300 грн, крім того ПДВ — 60 грн. Витрати, пов'язані з монтажем обладнання, склали: запасні частини — 1000 грн; заробітна плата робітникам, які виконали монтаж обладнання — 1 800 грн; єдиний соціальний внесок — 22%. Після монтажу обладнання оприбутковано як основний засіб.

Завдання 8.

Зміст завдання

1. Сформулювати перелік господарських операцій та відобразити їх у журналі реєстрації господарських операцій, при умові, що перша подія – відвантаження товару;

2. Вказати первинні документи та кореспонденцію рахунків за кожною операцією.

3. Визначити фінансовий результат від реалізації товарів .

Вихідні дані

В січні 20XX року підприємство відвантажило товар покупцеві за контрактною вартістю 30000грн., крім того ПДВ..Собівартість реалізованих товарів становить 20000 грн., адміністративні витрати — 4 000 грн., витрати на збут — 1 000 грн.

Завдання 9.

Зміст завдання

1. Розрахувати заробітну плату за час відпустки.

2. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з нарахування відпускних.

Вихідні дані

Менеджер відділу збуту підприємства, якого було прийнято на роботу 7 липня 20X1 р., бере 4 дні щорічної відпустки з 4 червня 20X2 р. У січні 20X2 р. йому нараховано річну премію за 20X1 р. у розмірі 3000 грн.

Розрахунковий період: серпень 20X1 р. – травень 20X2 р. (10 місяців).

Сума виплат за розрахунковий період:

основна заробітна плата — 53000 грн;

винагорода за підсумками роботи за рік — 3000 грн.

Кількість святкових і неробочих днів у розрахунковому періоді — 8 днів

.

Завдання 10.

Зміст завдання

1.Сформулювати перелік господарських операцій та відобразити їх в журналі реєстрації господарських операцій.

2.Вказати первинні документи та кореспонденцію рахунків за кожною операцією

Вихідні дані

. Підприємство оптової торгівлі відвантажило фірмі «Світанок» товар на суму 48000 грн., в т. ч. ПДВ 20% — 8000 грн. Собівартість проданого товару — 34000 грн. ТЗВ обліковуються на

окремому субрахунку, середній відсоток за розрахунком в звітному періоді здійснення операції— 2,45%.

В наступному місяці покупець (зі згоди продавця) повернув частину товарів на суму 1200 грн., в т. ч. ПДВ — 200 грн. Собівартість повернених товарів — 850 грн.

Завдання 11.

. Зміст завдання

1.Сформулювати перелік господарських операцій та відобразити їх в журналі реєстрації господарських операцій.

2.Вказати первинні документи та кореспонденцію рахунків за кожної операції

Вихідні дані

Підприємство роздрібної торгівлі «Корола» реалізувало в звітному місяці за цінами продажу товарів на суму 60 000,00 грн., в т. ч. ПДВ 20% -10 000,00 грн. Процент торгової націнки по підприємству становить 33,33%. ТЗВ обліковують на окремому рахунку 289 «Транспортно-заготівельні витрати», при цьому сума залишку ТЗВ на початок місяця складає 1560грн, сума ТЗВ понесених у звітному місяці — 5230грн, сума залишку товарів на початок місяця 36800 грн., вартість оприбуткованих за місяць товарів — 123000грн.

Приклад варіанту іспитового білету:

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»

Навчальна дисципліна – Бухгалтерський облік(загальна теорія)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.

2. Облік реалізації товарів в оптовій торгівлі.

1. До якого типу належить господарська операція: «На оптову базу надійшли товари на умовах наступної оплати»:

- а) I тип
- б) II тип
- в) III тип
- г) IV тип

2. Придбання товарів у постачальника на умовах наступної оплати відображається:

- а) Д-т 281 к-т 631
- б) Д-т 281 к-т 685
- в) Д-т 281 к-т 311
- г) Д-т 282 к-т 311

3. При обліку товарів за цінами продажу різниця між їх покупною вартістю і цінами продажу відображається на:

- а) рах.285 «Торгова націнка»;
- б) рах.719 «Інші доходи від операційної діяльності»;
- в) рах. 702. «Дохід від реалізації товарів»;
- г) рах . 746 «Інші доходи».

4. Власний капітал – це:

- а) робочий капітал
- б) вартість прав власників підприємства
- в) боргові зобов'язання та чистий прибуток
- г) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань

5. Елемент балансу, який відповідає критеріям, встановленим П(С)БО, називається:

- а) розділом;
- б) активом;
- в) статтею;
- г) пасивом.

6. Задача.

Зміст завдання

1. Визначити тип господарських операцій та їх вплив на статті балансу.
2. Скласти початковий і кінцевий баланс.

Вихідні дані

У бухгалтерському балансі торговельного підприємства станом на 31 березня поточного року відображено такі статті (грн.): статутний капітал — 188000; позика банку — 20000; кредитори — 17000; прилади — 35000; транспортні засоби — 42000; товари — 49500; дебітори — 32800; поточний рахунок в банку — 64500; готівка в касі — 1200.

Протягом квітня поточного року торговельне підприємство здійснило такі операції (грн.): зараховано на поточний рахунок кошти від дебіторів у погашення заборгованості — 30000; придбано товари — 6000; погашено з поточного рахунка заборгованість перед кредиторами — 10000; видано з каси готівку підзвітній особі — 1000; з поточного рахунка кошти надійшли в касу підприємства — 1000; отримано позику банку — 40000; нараховано заробітну плату робітникам — 10000; повернуто позику банку — 20000.

6. Методи навчання

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують викладача й студента.

У навчальному процесі при викладанні дисципліни « Бухгалтерський облік(загальна теорія)» використовуються такі методи навчання:

а) за рівнем самостійної розумової діяльності:

- **пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний;**
- **репродуктивний метод (репродукція – відтворення);**
- **метод проблемного викладу;**
- **частково-пошуковий, або евристичний, метод;**
- **дослідницький метод;**

б) за джерелом передачі знань:

- **словесні методи** (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, інструктаж, дискусія);
- **наочні методи** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні методи** (вправа, тренувальна вправа, творча вправа, практична робота, графічні роботи).

7. Методи контролю

Важливим елементом навчального процесу та методики викладання дисципліни «Бухгалтерський облік(загальна теорія) є контроль за рівнем знань студентів, який здійснюється за допомогою таких методів:

1. Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, виступ, презентація усне програмне опитування.

2. Методи письмового контролю: контрольні роботи, тестування, індивідуальні завдання .

3. Методи практичного контролю: моделювання ситуації, контроль за допомогою комп'ютер.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів здійснюється шляхом усного опитування , тестування, прийняття виконаних практичних завдань, проведення самостійних та модульних контрольних робіт.

Результати поточного контролю свідчать про засвоєння програмного матеріалу та рівень підготовки студентів до виконання практичних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань студентів здійснюється у формі іспиту, Об'єктом контролю знань студентів у формі іспиту є результати виконання письмових екзаменаційних завдань.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

8.1. Денна форма:

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Розрахункові завдання та усне опитування (15×1 бал)	15
2	Самостійна письмова робота (4×5балів)	20
3	Тестові завдання (25×0.2 бала)	5
4	Модульна контрольна робота (1×15балів)	15
5	Індивідуальне завдання за вибором студента	5
	За семестр	60
	Іспит	40
	Всього	100

8.2. Заочна форма:

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Розрахункові завдання та усне опитування (4×7,5 балів)	30
2	Контрольна робота (1×30)	30
	За семестр	60
	Іспит	40
	Всього	100

8.3. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань студентів .

Об'єктами поточного оцінювання знань студентів є:

а) систематичність та активність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;

б) виконання самостійних робіт;

в) виконання модульних контрольних робіт.

Оцінка активності роботи студентів протягом семестру за результатами усного опитування та виконання розрахункових завдань виставляється в діапазоні від 0 до 15 балів.

Виконання самостійних письмових робіт оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів (максимальна оцінка кожної роботи – 5 балів).

З метою перевірки засвоєння студентами матеріалу з найважливіших розділів дисципліни, а також для надання студентам можливості набути практичних навичок письмового викладу навчального матеріалу передбачено обов'язкове виконання однієї модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота включає навчальний матеріал, розрахований на його опрацювання протягом двох академічних годин.

Контрольна робота містить 3 завдання : два теоретичних (включаючи тестові питання) і одну задачу.

Оцінка за контрольну роботу виставляється на основі оцінок кожного завдання контрольної роботи в діапазоні від 0 до 5 балів.

Оцінка 5 ставиться у тому разі, коли студент:

а) системно, ґрунтовно і чітко обґрунтував методичні принципи і підходи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно і правильно розв'язав задачу, зробив необхідні визначення і висновки, що впливають з одержаного результату (розв'язку).

Оцінка 4 ставиться у тому разі коли студент:

а) правильно описав методику розв'язання передбачених завданнями питань, але поверхово розкрив їх сутність і взаємозв'язок;

б) не показав знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) при розв'язанні задач правильно визначив хід розв'язання, але допустив помилку.

Оцінка 3 ставиться у тому разі коли студент:

а) не правильно описав методику розв'язання передбачених завданнями питань, але поверхово розкрив їх сутність і взаємозв'язок;

б) не показав знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) при розв'язанні задач не правильно визначив хід розв'язання, допустив помилку.

Оцінка 0 ставиться у тому разі, коли студент:

а) невірно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) не знайомий із законодавчими актами і нормативно-правовими документами;

в) не розв'язав задач; не зробив основних розрахунків та необхідних визначень висновків, на дав відповіді на питання

Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 15.

Індивідуальна робота студента оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів.

Студенти, які беруть участь у роботі наукових гуртків, подають наукові роботи на конкурси і олімпіади, за рішенням керівника курсу додатково можуть отримати 5 балів.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право за дозволом декана скласти їх до останнього практичного заняття. Порядок складання визначає викладач.

Об'єктами поточного контролю знань студентів заочної форми навчання є:

- виконання індивідуальної контрольної роботи;
- виконання розрахункових завдань на практичних заняттях.

Основними критеріями оцінювання контрольної роботи є:

- змістовність та логічність відповідей на питання;
- правильність оцінки конкретної ситуації та обґрунтованість аудиторського висновку щодо виявлених порушень;
- надання рекомендацій для виправлення аналізу моєї ситуації.

Контрольна робота містить два теоретичні питання та практичне завдання.

Оцінювання контрольної роботи здійснюється за бальною системою в діапазоні від 0 до 30 балів. Оцінка за контрольну роботу виставляється на основі проведених оцінок кожного завдання контрольної роботи, що оцінюються за бальною шкалою: 10, 5, 0 балів.

Оцінка 10 балів за кожне завдання виставляється при всебічному та глибокому висвітленні теоретичного матеріалу, а також якщо зроблено ґрунтовні висновки та рекомендації по вирішенню ситуаційних завдань.

Оцінка 5 балів за кожне завдання виставляється при не зовсім повному висвітленні теоретичного матеріалу, а також у разі висвітлення основних теоретичних питань на основі лекційного матеріалу без посилань на чинні законодавчі та нормативно- правові документи; При вирішенні ситуацій існують несуттєві або непринципові помилки.

Оцінка 0 балів виставляється у разі не висвітлення суті теоретичного матеріалу, наявності принципів помилок при вирішенні типових ситуацій або неправильному їх виконанні.

Максимальна оцінка за результатами усного опитування та виконання розрахункових завдань – 30 балів:

Результати поточного контролю знань студентів оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Підсумковий контроль засвоєння знань студентів здійснюється у формі іспиту, за результатами якого студент може отримати решту 40 балів зі 100. Екзаменаційні білети з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» містять 4 завдання (два теоретичних питання, тести і задачу), кожне з яких оцінюється за шкалою: 10; 8; 6; 0 балів.

Оцінка 10 ставиться у тому разі, коли студент:

а) системно, ґрунтовно і всебічно висвітлив сутність економічних явищ і процесів; чітко сформулював поняття і терміни; обґрунтував методичні принципи і підходи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно і правильно розв'язав задачу, зробив необхідні визначення і висновки, що впливають з одержаного результату (розв'язку).

Оцінка 8 ставиться у тому разі коли студент:

а) вірно, але поверхово розкрив сутність економічних явищ і процесів; сформулював поняття і терміни в основному правильно, але з допущеними помилками; правильно описав методику розв'язання передбачених завданнями питань, але поверхово розкрив їх сутність і взаємозв'язок;

б) не показав знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) при розв'язанні задач правильно визначив хід розв'язання, але допустив помилку.

Оцінка 6 ставиться у тому разі коли студент:

а) не вірно, поверхово розкрив сутність економічних явищ і процесів; сформулював поняття і терміни не зовсім правильно; не правильно описав методику розв'язання передбачених завданнями питань, але поверхово розкрив їх сутність і взаємозв'язок;

б) не показав знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) при розв'язанні задач не правильно визначив хід розв'язання, допустив помилку.

Оцінка 0 ставиться у тому разі, коли студент:

а) не розкрив сутності економічних явищ і процесів; зовсім не дав визначення понять і термінів; в основному невірно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) не знайомий із законодавчими актами і нормативно-правовими документами;

в) не розв'язав задачі; не зробив основних розрахунків та необхідних визначень, висновків.

Загальна підсумкова оцінка складається із суми балів за результатами поточного контролю та за виконання завдань, що виносяться на іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у традиційну 4-бальну та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.Рекомендовані джерела інформації

9.1. Законодавчо-нормативні матеріали

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Текст] : [Наказ Міністерства доходів і зборів України від 09.09.13 №455] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/ediniy-vnesok-na-zagalnoobovyazkove-/nakazi/62838.html>.

3. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=293587.

4. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 року № 476] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=186164

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5229>.

6. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382876.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

8. Перелік типових документів, що створюються під час діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів [Текст] : [наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. №578/5] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0571-12>.

9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств, організацій та установ [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

10. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.10 № 2755-VI зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу: . <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

11. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

12. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [Текст] : [наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку: 6 -34.

14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

9.2. Основна література

15. Брюханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підруч./ Р.Ф. Брюханський. — Тернопіль: ТНЕУ, 2016. — 480 с.

16. Веріга Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. /Ю.А. Веріга. — К.: ЦУД, 2019. — 520с.

17. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для ВНЗ / Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук, Р.В. Романів; - К.: ЦУЛ, 2016 — 424 с.

18. Давидюк Т.В. Бухгалтерський облік: навч. Посібник / Т.В. Давидюк. — Х.: Видавничий дім Єльвітіна, 2016. — 392с.

19. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік. Підручник / О.В. Лишиленко — К.: ЦУЛ, 2017. — 670с.

20. Калюга Є.В. Бухгалтерський облік(загальна теорія):Навчальний посібник/Є.В. Калюга,М.М. Коцупатрий, Т.О. Гуренко.-К.: КНЕУ,2015.-418с.

21. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник — К.: „Знання”, 2015. — 572с.

9.3. Додаткова література

22. Директива № 2013/34 / ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти певних типів компаній, що вносить поправки до Директиви 2006/43 / ЄС Європейського парламенту та Ради і скасовує Директиви Ради 78/660 / ЕЕС і 83/349 / ЕЕС [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/23345235325.pdf>.

23. Блакита Г.В. Бухгалтерський облік Практикум / Г.В. Блакита, Н.О. Ромашевська. — К: ЦУЛ, — 2017 р. — 152 с.

24. Бурлан С.А. Бухгалтерський облік (загальна теорія).. Практикум : навч. посіб / С.А.Бурлан, Н.В..Каткова.. - Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. - 272с.

25. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: посібник / Чернікова І.Б., Дергільова Г.С., Нестеренко І.В. — Х.: Видавництво «Форт», 2015. — 200 с.

26. Крупка Я.Д. Бухгалтерський облік/Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В.Гудзь.- Тернопіль:ТНЕУ, 2018.- 451с

27. Облік і оподаткування у питаннях та відповідях:навч.посіб./Є.В.Калюга, І.Д. Лазаришина, В.К.Савчук.-К.:ЦП «Компринт»,2019.-370с.

28. Серпенінова Ю.С .Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч .посібн./Ю.С.Серпенінова, С.М. Гольцова, І.О. Макаренко.-Суми: Університетська книга,2015.- 336с.

29. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень : теорія і практика / Т.М.Сльозко. — К.: ЦУЛ, 2017. — 304 с.

30. Шара Є.Ю. Фінансовий облік: навч. посібник / Є.Ю. Шара, І.Є. Соколовська-Гонтаренко; К.: ЦУЛ, 2016 р — 336 с

9.4. Ресурси Інтернет

1. Ліга Закон — <http://www.liga.net/>

2. Газета «Все про бухгалтерський облік» - <http://vobu.kiev.ua>

3. Електронна бібліотека — <http://pidruchniki.com.ua/>

4. «Баланс» - <http://balance.ua/>

10. Словник дисципліни

Українською мовою	Англійською мовою
Адміністративні витрати	Administrative expenses
Активи	Assets
Акціонерний капітал	Share capital Capital stock
Амортизаційні відрахування	Depreciation charges
Аннуїтет	Annuities
Оренда основних засобів	Capital lease
Баланс	Balance
Балансова стаття	On-balance-sheet item
Балансова вартість (облікова вартість)	Book value (Carrying amount)
Балансовий метод	Balance procedure
Бухгалтерський баланс	Balance sheet
Бухгалтерський прибуток	Accounting profit
Бухгалтерські реєстри	Account registers
Бухгалтерський облік	Accounting
Валовий прибуток	Gross profit
Взаємозалік	Mutual reckoning
Дебіторська заборгованість	Accounts receivable Receivables
Грошові фінансові активи і фінансові зобов'язання	Monetary financial assets and financial liabilities
Дисконтована вартість	Present value
Довгострокове зобов'язання	Non-current liability
Дохід від продажу	Gain on sale
Одиниця обліку	Unit of account
Журнал обліку операцій	General journal
Журнал, обліковий регістр	Journal
Забалансова стаття	Off-balance-sheet item
Заборгованість перед постачальниками і підрядниками	Trade liability
Заборгованість за налогами	Taxes payable
Заборгованість за оплатою праці	Salaries payable Wages payable
Заборгованість покупців і замовників	Trade receivable
Залучені засоби	Borrowings
Запаси	Inventories
Затрати	Expenditure
Затрати на сбут продукції	Distribution costs
Затрати на фінансування	Finance costs
Затрати на демонтаж	Dismantlement costs
Інвентаризація	Stock count

Концепція (МСФО)	Framework
Корпоративне управління	Corporate governance
Корегуюча проводка	Adjusting entry
Короткострокові зобов'язання	Current liabilities
Кредитний ризик	Credit risk
Кредиторська заборгованість	Accounts payable Payables
Курсова різниця	Foreign exchange difference Exchange difference
Ліквідаційна вартість	Residual value (Salvage value)
Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФО)	International Financial Reporting Standards (IFRS) International Accounting Standards (IAS)
Метода нарахування амортизації	Amortization method
Метод середньозваженої вартості	Weighted average cost method
Метод зменшеного залишку	Declining balance method
Метод ФІФО	FIFO method
Метод ефективної ставки відсотку	Effective interest method
Мінімальні орендні платежі	Minimum lease payments
Податок на прибуток	Tax on income
Початкове сальдо	Opening balance
Нерозподілений прибуток	Retained earnings
Оборот	Turnover
Оборотні засоби	Working capital
Оборотний актив	Current asset
Операційні затрати	Operating costs
Звіт про рух грошових засобів	Cash flow statement (Statement of cash flows)
Звіт про прибутки і збитки	Income statement
Звіт про результати діяльності	Performance statement
Змінні витрати	Variable costs
Принцип бухгалтерського обліку	Accounting principle
Принцип нарахування	Accruals concept
Принцип обачності, обережності	Prudence concept
Проводка	Entry
Витрати майбутніх періодів	Prepaid expenses
Витрати на оплату праці	Salaries expense
Резерв за сумнівними боргами	Allowance for doubtful accounts
Собівартість, вартість, витрати	Cost
Справедлива вартість	Fair value
Період амортизації	Amortisation period
Стаття, об'єкт	Item
Рахунок	Account
Збиток	Loss
Облік за методом нарахування	Accrual basis of accounting
Облік за первинною вартістю	Historical cost accounting
Облікова політика	Accounting policy
Облікові данні	Accounting data
Обліковий період	Accounting period
Фінансова звітність	Financial Statements Financial reporting Accounts
Центр витрат	Cost center
Чистий прибуток	Net profit
Чисті активи	Net assets

Власний капітал	Equity
Зобов'язання	Covenant
Подвійна запис	Dual account
Облікові регістри	Journal
Форма обліка	Ledger account
Облікова політика	Accounting
Стандарти	Norms
Аналітичний рахунок	Analytical account
Відкрити рахунок	To establish an
Бухгалтерська проводка	Entry
Оперативний облік	Routine
Сальдо	Closing
Нарахування зарплатні	Payroll
Документальна ревізія	Documental audit
Касова книга	Cash
Платіжна відомість	Payroll
Нормативний метод	Norms procedure
Первинні документи	Primary documents